

Seminář

Ovzduší: povinnosti firem, uhlíková stopa ISPOP, SPE a poplatky IRZ

lektoři:

Ing. Zbyněk Krayzel, Ing. Pavel Machálek, Ing. Zdeněk Fildán

2024

V případě, že jste si objednali tento kurz přímo u společnosti EnviGroup, získáte roční přístup k ***Průvodce podnikovou ekologií a Identifikační listy a označení odpadů***

Sledujeme za Vás změny právních předpisů a jejich dopady do podnikové praxe:

- Interaktivní on-line průvodce podnikovou ekologií
- INFOservis o změnách předpisů a jejich dopadech do praxe
- Filtrování povinností podle Vašich činností
- Vzory a příklady podnikové provozní dokumentace
- Tvorba registrů právních požadavků - ideální pro EMS
- Kompletní soubor Identifikačních listů a označení odpadů
- Přehledy povinností s aktivními odkazy na plná znění předpisů
- EKOaudit pro vlastní přezkoumání podniku

Pro zřízení přístupu je nutná registrace na www.envigroup.cz.

Pokud již máte registraci (či přístup k PPE/ILNO) z minulosti, není nutná nová registrace (jen dojde k rozšíření přístupu).

Poradenství EnviGroup	<ul style="list-style-type: none">👉 Ekologický audit - posouzení stavu plnění povinností v oblasti ŽP👉 Chemické látky, PZH, odpady, voda, ovzduší, IPPC, IRZ, ISPOP, obaly, ekologická újma👉 Zpracování dokumentace v oblasti podnikové ekologie a EMS👉 Externí ekolog včetně EMS👉 Ohlašování přes ISPOP👉 Zpracování bezpečnostních karet/ pravidel pro chemické látky a směsi👉 Zpracování a úprava bezpečnostních listů, oznámení směsí/předmětů, notifikace
----------------------------------	---

Základní povinnosti v ochraně ovězduší – **Legislativní přehled**

Ing. Zbyněk Krayzel

602 829 112

zbynek.krayzel@seznam.cz

www.krayzel.cz

Zákon na ochranu ovzduší

V současné době je v právní moci nový zákon **č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, účinný od 1.9.2012** (s některými výjimkami). Tento zákon **nahradil zákon č. 86/2002 Sb.**, a také zrušil veškeré prováděcí předpisy podle zákona č. 86/2002 Sb.

Byl již 14x novelizován a to zákonem č. 64/2014 Sb., č. 87/2014 Sb., č. 382/2015 Sb., č. 369/2016 Sb., č. 183/2017 Sb., č. 225/2017 Sb., č. 172/2018 Sb., č. 403/2020 Sb., č. 261/2021 Sb., č. 284/2021 Sb., č. 382/2021 Sb., č. 142/2022 Sb., č. 432/2022 Sb. a zákonem č. 149/2023 Sb.

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 29.července 2021 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již **desátá novela** zákona o ochraně ovzduší. Jedná se o zákon č. **284/2021 Sb.**, kterým se **mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona**, kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 1.července 2023, ale některé části dříve.

U zákona o ochraně ovzduší je to část, týkající se změny § 15 a související, což je poplatkové přiznání. Zde je platnost 1.1.2022. Ale za rok 2021 to bude postaru.

Ostatní části jsou velmi důležité, ale účinné až od 1.7.2024. To je dlouhá doba a nějaké volby mezitím Novela reaguje na nový Stavební zákon – zákon č. 283/2021 Sb.

Zákon na ochranu ovzduší

•Dne 18.října 2021 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již jedenáctá novela zákona o ochraně ovzduší. **Jedná se o zákon č. 382/2021 Sb., kterým se mění zákon č. [165/2012 Sb.](#), o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.**

•Tato novela se týká převážně biopaliv, definuje i další paliva. Měněny či doplňovány jsou následující paragrafy a povinnosti:

- § 19 Povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok
- § 19a Povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku
- § 19b Oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku
- § 19c Jistota
- § 19d Vrácení jistoty v případě splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok
- § 19e Použití jistoty v případě nesplnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok
- § 19f Povinnost zajistit minimální množství pokročilých biopaliv za kalendářní rok
- § 19g Povinnost zajistit minimální množství energie z obnovitelného zdroje za kalendářní rok
- § 19h Povinnost snižování emisí skleníkových plynů z motorového benzínu nebo motorové nafty za kalendářní rok
- § 20, § 20a, § 20b a § 20c
- Povinnost zajistit minimální snížení emisí skleníkových plynů z motorového benzínu nebo motorové nafty v průběhu kalendářního roku § 20d a § 20e
- Oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální snížení emisí skleníkových plynů z motorového benzínu nebo motorové nafty v průběhu kalendářního roku
- § 21 Kritéria udržitelnosti biopaliv

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 18.května 2022 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již dvanáctá novela zákona o ochraně ovzduší. **Jedná se o zákon č. 142/2022**, kterým se mění zákon č. [586/1992 Sb.](#), o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [16/1993 Sb.](#), o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [201/2012 Sb.](#), o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

- Tato novela se mj. týká i povinnosti provozovatelů nevyjmenovaných spalovacích zdrojů:

- Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, je povinen provozovat zdroj v souladu s požadavky uvedenými v § 17 odst. 1 písm. g) **nejpozději do 10 let od nabytí účinnosti** tohoto zákona.

•Pokud je spalovací stacionární zdroj podle věty první provozován v rodinném domě, bytovém domě nebo stavbě pro rodinnou rekreaci, je provozovatel povinen jej provozovat v souladu s požadavky uvedenými v § 17 odst. 1 písm. g) nejpozději do 31. srpna 2024.

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 23.prosince 2022 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již třináctá novela zákona o ochraně ovzduší. **Jedná se o zákon č. 432/2022**, kterým se mění zákon č. [56/2001 Sb.](#), o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. [168/1999 Sb.](#), o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Tato novela nabývá účinnosti dnem 1. Března 2023.

ČÁST ČTRNÁCTÁ Změna zákona o ochraně ovzduší

Čl. XVI

V § 14 odst. 7 zákona č. [201/2012 Sb.](#), o ochraně ovzduší, se slova "technický průkaz" nahrazují slovy "osvědčení o registraci".

§ 14, odst. 7) Pro získání emisní plakety je provozovatel silničního motorového vozidla povinen předložit ~~technický průkaz~~ **osvědčení o registraci** silničního motorového vozidla. U vozidel registrovaných v zahraničí se emisní plaketa přiděluje podle data první registrace motorového vozidla, pokud nelze prokázat jeho emisní třídu.

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 10.května 2023 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí čtrnáctá novela zákona o ochraně ovzduší.

Jedná se o zákon č. 249/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku.

Potvrzuje změnu § 11 a 12 zákona o ochraně ovzduší.

Mj. zavádí omezení díky povinnosti „jednotného environmentálního stanoviska“.

V § 40 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 42 zní:

"(2) Jedná-li se o záměr vyžadující jednotné environmentální stanovisko⁴²⁾, závazná stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) a d) se nevydávají.

Pozn. 42) Zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku."

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 3 až 6.

V § 40 odstavec 3 zní:

"(3) Povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. c) se nevydává podle tohoto zákona, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle jiného právního předpisu²⁸⁾. Ostatní ustanovení tohoto zákona tím nejsou dotčena."

Prováděcí předpisy k zákonu o ochraně ovzduší

Vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (někdy také tzv. „Emisní vyhláška“).

Účinnost od 1. prosince 2012.

Byla 7x novelizována a to vyhláškou č. 155/2014 Sb., 406/2015 Sb. a 171/2016 Sb.

Důležitá novela **č. 452/2017 Sb.**, 190/2018 Sb. (drobné změny), **216/2019 Sb. a 265/2022 Sb.**

Prováděcí předpisy k zákonu o ochraně ovzduší

Vyhláška č. 312/2012 Sb., o stanovení požadavků na kvalitu paliv, používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší. Účinnost od 1.října 2012. Novela č. 154/2014 Sb.

Vyhláška č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích (někdy tzv. „Imisní vyhláška“). Účinnost od 15.října 2012. Byla novelizována vyhláškou č. 83/2017 Sb. a vyhláškou č. 68/2020 Sb.

Nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot. Účinnost od 15.října 2012. Bylo novelizováno Nařízením vlády č. 492/2020 Sb.

Prováděcí předpisy k zákonu o ochraně ovzduší

**Nařízení vlády č. 280/2020 Sb., o
stanovení pravidel pro zařazení silničních
motorových vozidel do emisních
kategorií a o emisních plaketách.**

Stanoviska, Metodické pokyny a Vyjádření.

Následující stránky s legislativou a Stanovisky, Metodickými pokyny a dalšími materiály jsou převzaty ze stránek WWW.MZP.CZ.

V následujícím textu jsem nad rámec původního textu seznam v některých částech doplnil a rozšířil o komentář obsahu textů materiálů. Dále odkazy na Věstník MŽP apod.

Zdroje znečištění ovzduší - stanoviska

- **Stanovisko k definici stacionárního zdroje** podle § 2 písm. e) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ze které jsou vyjmuty stacionární technické jednotky **používané k výzkumu, vývoji nebo zkoušení nových výrobků a procesů.**

[Stanovisko MŽP - definice stacionárního zdroje](#) (PDF, 80 kB)

- **Společné stanovisko odboru legislativního a odboru ochrany ovzduší** Ministerstva životního prostředí **k přechodu práv a povinností, které vyplývají z rozhodnutí** vydaných podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, bylo vydáno za účelem sjednocení postupu krajských úřadů v případech, kdy dojde ke změně provozovatele stacionárního zdroje. Stanovisko bylo zpracováno podle právního stavu platného ke dni 31.1.2016.

[Stanovisko MŽP - přechod práv a povinností](#) (PDF, 277 kB)

- **Stanovisko ke zpřístupňování informací** podle § 30 odst. 1 písm. f) a g) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, podle kterého **orgány ochrany ovzduší aktivně zpřístupňují veřejnosti** bez zbytečného odkladu **srozumitelné informace o podaných žádostech o závazné stanovisko a povolení, a další zde uvedené údaje.**

[Stanovisko MŽP - zpřístupňování informací](#) (PDF, 66 kB)

ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTŮ O NEJLEPŠÍCH DOSTUPNÝCH TECHNIKÁCH U STACIONÁRNÍCH ZDROJŮ NESPADAJÍCÍCH POD BREF

V roce 2015 byly zpracovány dokumenty, které se svým obsahem blíží referenčním dokumentům o nejlepších dostupných technikách, a to v oblasti stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které nespadají pod působnost zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci.

Hlavním účelem zpracování studie bylo jednak celkové vyhodnocení aplikace nejlepších dostupných technik v rámci prioritní osy 2 OPŽP za účelem efektivního čerpání finančních prostředků z OPŽP 2014+, a dále usnadnit žadatelům o finanční podporu z evropských fondů na oblast ochrany ovzduší orientaci ve volbě nejefektivnějších technik za účelem zvýšení environmentálních přínosů finančních prostředků poskytovaných z OPŽP 2014+.

Tyto dokumenty lze využít i orgány ochrany ovzduší při vydávání závazných stanovisek podle § 11 nebo povolení provozu podle § 12 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, u stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší mimo působnost zákona o integrované prevenci.

ZPRACOVÁNÍ DOKUMENTŮ O NEJLEPŠÍCH DOSTUPNÝCH TECHNIKÁCH U STACIONÁRNÍCH ZDROJŮ NESPADAJÍCÍCH POD BREF

NeBREFy

- Zpracování plastů a nakládání s chemickými látkami (PDF, 2 MB)
- Chovy dojeného skotu, králíků, drůbeže a prasat (PDF, 628 kB)
- Krematoria (PDF, 474 kB)
- Odpady (PDF, 2 MB)
- Papírenství a zpracování dřeva (PDF, 1 MB)
- Pyrolýza, výroba bioplynu (PDF, 571 kB)
- Spalování paliv (PDF, 776 kB)
- Těkavé organické látky (PDF, 2 MB)
- Těžba nerostných surovin (PDF, 1 MB)
- Výroba a zpracování skla (PDF, 843 kB)
- Výroba potravin (PDF, 1 MB)
- Výroba a zpracování kovů a plastů (PDF, 1 MB)
- Zpracování nerostných surovin (PDF, 1 MB)

Zdroje znečišťování ovzduší – Ohlašovací povinnosti

• **Souhrnná provozní evidence**

Povinnost ohlašovat údaje souhrnné provozní evidence má provozovatel každého stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší s výjimkou chovů hospodářských zvířat kódu 8 přílohy č. 2 zákona o ochraně ovzduší. Pro účely souhrnné provozní evidence zveřejňuje Ministerstvo životního prostředí ve [Věstníku MŽP](#) (PDF, 540 kB) každoročně aktualizované kódové označení vybraných údajů, tzv. číselníky, které jsou uvedeny podle označení v příloze č. 11 vyhlášky č. 415/2012 Sb.

- **Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP, kterým se oznamuje kódové označení vybraných údajů souhrnné provozní evidence stacionárních zdrojů (tzv. číselníky pro ohlašování SPE).**

Věstník částka 9/2023 (listopad).

Zdroje znečištění ovzduší – ohlašovací povinnosti

Povinnost podat poplatkové přiznání má poplatník za provozovnu, u které je celková výše poplatku za poplatkové období 50 000 Kč a více. Sazby poplatků jsou zákonem stanoveny pro čtyři znečišťující látky – TZL, SO₂, NO_x a VOC a jsou stanoveny za tunu vypuštěné znečišťující látky za rok. Zpoplatněny jsou potom pouze ty znečišťující látky, které dotčený stacionární zdroj vypouští a pro které má současně stanovenou povinnost zjišťovat úroveň znečištění podle zákona. Zjednodušeně lze říci, že zpoplatnění podléhají znečišťující látky, jejichž emise musí provozovatel měřit nebo počítat. Zákon č. 201/2012 Sb. dává možnosti snížení celkové výše poplatků za provozovnu. V ustanovení odst. 5 a 6 § 15 zákona č. 201/2012 Sb. jsou uvedeny podmínky, za jakých je možné snížení či nevyměření poplatku za některé znečišťující látky.

- [Stanovisko odboru ochrany ovzduší a odboru legislativního MŽP k vybraným ustanovením § 15 zákona č. 201/2012 Sb. - aktualizovaná verze stanoviska platná k 1. lednu 2023](#) (PDF, 304 kB)

Zdroje znečištění ovzduší – ohlašovací povinnosti

- **Kvalita paliv**

Povinnost ohlašování údajů o kvalitě paliv se vztahuje na všechny osoby uvádějící na trh v České republice těžký topný olej, plynový olej a pevná paliva určená pro spalovací stacionární zdroje o jmenovitém tepelném příkonu do 0,3 MW, pro která jsou v příloze č. 3 vyhlášky č. 415/2012 Sb. stanovena kvalitativní kritéria.

Formulář k plnění povinnosti podle § 16 odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, odpovídající části II přílohy č. 3 vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečištění a jejím zjištění a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší. Ohlašovací povinnost se vztahuje na všechny osoby uvádějící na trh v České republice těžký topný olej, plynový olej a pevná paliva určená pro spalovací stacionární zdroje o jmenovitém tepelném příkonu do 0,3 MW, pro která jsou v příloze č. 3 vyhlášky stanovena kvalitativní kritéria.

Formulář pro ohlašování údajů o kvalitě paliv (DOCX, 16 kB) - Formulář k plnění povinnosti podle § 16 odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb. odpovídající části II přílohy č. 3 vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

- **Sdělení odboru ochrany ovzduší k povinnostem a povolování stacionárních zdrojů, které lze přemístit**

[Sdělení MŽP - přemístitelné zdroje](#) (PDF, 184 kB)

Nejde jen o recyklace, ale o jakékoliv přemístitelné zdroje.

Zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

- Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší ke sčítání jmenovitých tepelných příkonů spalovacích stacionárních zdrojů a projektovaných kapacit jiných stacionárních zdrojů a k jejich zařazování podle zákona o ochraně ovzduší.

[MP MŽP - sčítání zdrojů \(PDF, 900 kB\)](#)

Také Věstník 7/2013.

- Stanovisko k aplikaci obecných a specifických emisních limitů podle zákona o ochraně ovzduší

[stanovisko MŽP - obecné a specifické emisní limity \(PDF, 50 kB\)](#)

Zdroje znečišťování – metodiky a stanoviska

- **Sdělení odboru ochrany ovzduší, jímž se stanovují emisní faktory podle § 12 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 415/2012 Sb.**

Věstník MŽP č. 9/2022 (prosinec).

- **Studie - návrh emisních faktorů pro vybrané stacionární zdroje**
studie - návrh emisních faktorů (PDF, 9) - Studie obsahuje návrhy emisních faktorů pro širokou škálu druhů stacionárních zdrojů, zejména stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.
Autorem studie je společnost TESO Praha a.s. Materiál obsahuje velké množství emisních faktorů.

Emisní faktory

Starší Sdělení odboru ochrany ovzduší, jímž se stanovují **emisní faktory** podle § 12 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 415/2012 Sb., **nelze použít pro ohlašovací agendu.**

- Věstník MŽP č. 8/2013
- Věstník MŽP č. 1/2016
- Věstník MŽP 2/2018 (duben)
- **Věstník MŽP 6/2019 (listopad)**
- **Věstník MŽP 10/2020 (prosinec)**
- **Věstník MŽP 8/2021 (listopad)**
- **http://www.mzp.cz/cz/metodicke_pokyny**
- **Jiné EF či někdy i odborný odhad**

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- Stanovisko odboru ochrany ovzduší k zařazení kalového hospodářství ČOV

[stanovisko MŽP - kalové hospodářství \(PDF, 55 kB\)](#)

- Stanovisko ke kategorizaci těžby písku a štěrkopísku z vody, podle zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší

[stanovisko MŽP - těžba písku \(PDF, 61 kB\)](#)

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- **Stanovisko k zařazení vrtných souprav využívajících spalovací motory jako mobilní zdroje znečištění ovzduší**
[stanovisko MŽP - vrtné soupravy \(PDF, 127 kB\)](#)
- **Stanovisko ke štěpkovacím zařízením dřevní hmoty**
[stanovisko MŽP - štěpkovací zařízení \(PDF, 43 kB\)](#)

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- Metodický pokyn k podmínkám **schvalování bioplynových stanic** před uvedením do provozu

[MP MŽP - BPS \(PDF, 584 kB\)](#)

Také Věstník 2/2014.

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- **Metodika odhadu fugitivních emisí TZL z povrchových dolů paliv a jiných nerostných surovin**

[MP MŽP - fugitivní TZL z dolů \(PDF, 21 MB\)](#)

Metodika pro stanovení emisí tuhých znečišťujících látek uvolňovaných do vnějšího ovzduší při těžbě paliv a nerostných surovin (vyjma kamenolomů).

- Metodický pokyn ke stanovení **roční hmotnostní bilance těkavých organických látek**

[MP MŽP - bilance VOC \(PDF, 327 kB\)](#)

Energetika – spalování paliv – metodiky a stanoviska

Stanovisko k výkladu pojmu „záložní zdroj energie“

[Stanovisko MŽP - záložní zdroje](#) (PDF, 547 kB)

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

- Metodický pokyn ke způsobu stanovení specifických emisních limitů pro **stacionární zdroje tepelně zpracovávající odpad**

[MP MŽP - tepelné zpracování odpadu \(PDF, 63 kB\)](#)

Metodický pokyn MŽP, Odboru ochrany ovzduší, ke způsobu stanovení specifických emisních limitů pro stacionární zdroje tepelně zpracovávající odpad společně s palivem jiné než spalovny odpadu a cementářské rotační pece.

Také Věstník č. 8/2013.

Paliva

Nový předpis dle zákona o odpadech

VYHLÁŠKA č. 169/2023 Sb., o stanovení podmínek, při jejichž splnění přestává být tuhé palivo z odpadu odpadem

Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví podle § 9 odst. 7, § 15 odst. 5 písm. a) a § 94 odst. 2 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, (dále jen „zákon“):

§ 2 Tuhé palivo z odpadu (K § 9 odst. 7 zákona)

Písm. e) při energetickém využití ve stacionárních zdrojích podle písmene d) jsou pro spalování tuhého paliva z odpadu stanoveny a plněny stejné požadavky podle zákona o ochraně ovzduší⁵⁾ a zákona o integrované prevenci⁵⁾, včetně požadavků na nejlepší dostupné techniky⁶⁾, jako by docházelo k tepelnému zpracování odpadu, a

Energetika – spalování paliv – metodiky a stanoviska

- Stanovisko ke způsobu stanovení počtu provozních hodin spalovacích stacionárních zdrojů

[stanovisko MŽP - provozní hodiny \(PDF, 337 kB\)](#)

- Stanovisko k aplikaci výjimky z emisního limitu pro NO_x pro kotle a teplovzdušné přímotopné stacionární zdroje s celkovým jmenovitým tepelným příkonem vyšším než 0,3 MW a nižším než 50 MW spalující plynné palivo a zkapalněný plyn

[stanovisko MŽP - výjimka \$\text{NO}_x\$ pro kotle](#)

Velmi důležité, již potřetí vydané stanovisko.

Energetika – spalování paliv – metodiky a stanoviska

- Stanovisko k aplikaci § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., zákona o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 172/2018 Sb. [stanovisko MŽP - §16 odst. 7 \(PDF, 137 kB\)](#)

Podle ustanovení § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší ve znění zákona č. 369/2016 Sb. (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) **je právnická a fyzická osoba povinna, je-li to technicky možné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem.** Tato povinnost se nevztahuje na rodinné domy a stavby pro rodinnou rekreaci a na případy, pokud energetický posudek (dle zákona č. 406/2000 Sb.) prokáže, že využití tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje energie, který není stacionárním zdrojem, není pro povinnou osobu ekonomicky přijatelné.

Lokální topeniště – řešení problémů s obtěžováním kouřem

Více informací o této problematice je možné nelézt ve sdělení odboru ochrany ovzduší:

- [Sdělení ke kontrole kotlů \(PDF, 958 kB\)](#)

Sdělení odboru ochrany ovzduší k provozování a ke kontrole spalovacích stacionárních zdrojů o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším.

Podle § 17 odst. 1 písm. h) a § 41 odst. 15 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, je provozovatel spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, povinen zajistit jednou za dva roky provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje odborně způsobilou osobou, přičemž první kontrola musí být provedena nejpozději do 31. prosince 2016. Toto sdělení je určeno odborně způsobilým osobám a provozovatelům těchto zdrojů.

- [Katalog popelů \(PDF, 45 MB\)](#)
- [Doklad o kontrole \(DOCX, 21 kB\)](#)

Lokální topeniště – zákaz starých kotlů

Dle § 17 odst. 1 písm. g) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, bude **od 1. 9. 2022 zakázáno** provozovat spalovací stacionární zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, které slouží jako zdroje tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a které nejsou navrženy rovněž pro přímé vytápění místa instalace, v souladu s minimálními požadavky uvedenými v příloze č. 11 k tomuto zákonu. Příloha č. 11 obsahuje minimální emisní požadavky na spalovací stacionární zdroje pro CO, TOC a TZL.

Požadavky přílohy č. 11 neplní staré kotle na pevná paliva, které jsou zařazeny do nižší než 3. třídy (dle ČSN EN 303-5). Třidu kotle je možné zjistit ze štítku kotle nebo návodu k použití, případně ji sdělí pracovník, který provádí pravidelnou kontrolu technického stavu a provozu kotle.

Pokud kotel nespĺňuje alespoň třetí třídu dle výše uvedené normy, je nutné ho vyměnit co nejdříve, nejpozději k 1. 9. 2022. V současnosti je možné čerpat na jejich výměn podporu z tzv. „kotlíkových dotací“.

Lokální topeniště – kontrola technického stavu a provozu

Dle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění je povinností provozovatele zdroje provádět pravidelně (nejméně jednou za tři roky) kontrolu technického stavu a provozu zdroje (kotle). Tuto kontrolu musí provádět tzv. odborně způsobilá osoba, která je fyzickou osobou proškolenou výrobcem spalovacího stacionárního zdroje, od kterého má udělené oprávnění k instalaci, provozu a údržbě zdroje.

Více informací k tomuto tématu je uvedeno v často kladených otázkách.

Nejčastější dotazy ke kontrole technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů podle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění („zákon o ochraně ovzduší“)

- [FAQ - kontroly technického stavu a provozu \(PDF, 733 kB\)](#)

Lokální topeniště – kontrola technického stavu a provozu

Počátkem roku 2020 byla zpřístupněna pro provozovatele také **databáze odborně způsobilých osob**, která obsahuje všechny odborně způsobilé osoby v ČR, které jsou oprávněny ke kontrole zdroje dané značky a typu. Databázi naleznete na tomto odkazu: <https://ipo.mzp.cz/> . Databáze umožňuje provozovateli vyhledat v mapě nejbližší odborně způsobilou osobu pro jeho značku a typ zdroje, a pokud nebude ochotna provést kontrolu za referenční finanční limit, který je stanoven vyhláškou (č. 415/2012 Sb.), může prostřednictvím databáze provozovatel komunikovat přímo s výrobcem zdroje, který by mu měl poskytnout odborně způsobilou osobu, která kontrolu ve finančním limitu bude schopna vykonat.

Výsledky z kontrol je odborně způsobilá osoba povinna od roku 2020 vkládat do integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), kde jsou k dispozici orgánům ochrany ovzduší. Informace pro výrobce zdrojů a odborně způsobilé osoby naleznete ve sdělení. Pro zjednodušení práce při ohlašování odborně způsobilých osob do ISPOP byl vytvořen jednoduchý postup pro ohlašování.

[Sdělení - databáze OZO](#) (PDF, 296 kB)

[Vzor žádosti](#) (DOCX, 22 kB)

[Postup pro OZO \(registrace, ohlašování\)](#) (PDF, 569 kB)

Zemědělství

Chovy hospodářských zvířat s potenciálními ročními emisemi amoniaku vyššími než 5 tun jsou stacionárními zdroji uvedenými v příloze č. 2 tohoto zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále jen "zákon"). **Pro provozovatele chovů platí následující podmínky:**

- Zpracovat odborný posudek k řízení o vydání závazného stanoviska k umístění zdroje, ke stavbě a změně stavby (ke stavebnímu řízení), dále pak k řízení o vydání nebo změně povolení provozu
- Provozovat zdroj pouze na základě a v souladu s povolením provozu
- Zpracovat provozní řád
- Splňovat technickou podmínku provozu dle vyhlášky č. 415/2012 Sb.: na všech částech technologie, tzn. ustájení, skladování a aplikace statkových hnojiv, realizovat opatření k předcházení emisí znečišťujících látek obtěžujících zápachem
- Provádět hlášení do Integrovaného registru znečišťování (pokud jsou emise amoniaku větší než 10 t /rok)

Provozovatelé nemají povinnost:

- Vést provozní evidenci ani ohlašovat souhrnnou provozní evidenci prostřednictvím ISPOP
- Zjišťovat úroveň znečišťování

Zemědělství

Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší „k zařazování chovů hospodářských zvířat podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, k výpočtu emisí znečišťujících látek z těchto stacionárních zdrojů a k seznamu technologií snižujících emise z těchto stacionárních zdrojů.

Obsahuje postup výpočtu potenciálních ročních emisí amoniaku pro účely zařazení zdroje dle přílohy č. 2 zákona, postup výpočtu skutečných ročních emisí amoniaku a výčet technologií ke snižování emisí amoniaku/zápachu pro chovy hospodářských zvířat.

Metodický pokyn zveřejněn ve Věstníku MŽP: ROČNÍK XXXII – listopad 2022 – ČÁSTKA 8

Zemědělství

Národní kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku v České republice

Národní kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku v České republice je zpracovaný pro splnění jednoho ze základních požadavků přílohy IX Göteborgského protokolu. Dle písmena A přílohy IX Protokolu „zúčastněná strana je povinna ustanovit, publikovat a rozšířit poradenský kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku do jednoho roku od data počátku účinnosti předloženého Protokolu“.

Národní kodex správné zemědělské praxe pro snižování emisí amoniaku v České republice obsahuje národní specifika České republiky a srovnání zavedených opatření s principy Göteborgského protokolu. Měl by být chápán jako strategický dokument pro zavádění dosud nezavedených opatření ke snížení emisí amoniaku. Měl by sloužit jako podklad pro zpracování [Národního programu snižování emisí](#) a jeho publikace je současně splněním opatření CC1 z tohoto programu. Hlavním cílem zavádění opatření na snižování emisí amoniaku je splnění národního emisního stropu pro amoniak v roce 2020, resp. 2030, stanoveného Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší.

[Národní kodex správné zemědělské praxe](#) (PDF, 4 MB)

Zemědělství

Referenční dokument o nejlepších dostupných technikách u stacionárních zdrojů nespádajících pod BREF; Chovy dojeného skotu, králíků, drůbeže a prasat

Obsahuje informace pro chovy dojeného skotu, králíků, drůbeže a prasat a doporučené technologie ke snižování emisí amoniaku a zápachu. Svým obsahem se blíží referenčním dokumentům o nejlepších dostupných technikách (BAT), ale jsou určeny pro chovy nižší kapacity, které nespádají pod integrovanou prevenci.

[neBREF - chovy](#) (PDF, 628 kB)

Intenzivní chov drůbeže a prasat (pouze zařízení kategorie 6.6. přílohy č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci)

Provozovatelé musí splňovat požadavky vyplývající z revidovaného referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technikách (BAT) pro intenzivní chov drůbeže a prasat a prováděcího rozhodnutí Komise (EU), kterým se stanoví

[závěry o BAT](#) pro intenzivní chov drůbeže nebo prasat.

Autorizace

Rozhodnutí o autorizaci dle § 32 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o ochraně ovzduší"), je vyžadováno k vyjmenovaným činnostem, které souvisí s ochranou ovzduší. Jedná se o následující činnosti:

Jednorázové měření emisí

Měření úrovně znečištění

Dohled nad tepelným zpracováním odpadu

Zpracování odborného posudku

Zpracování rozptylové studie

Certifikace biopaliv a ověřování zprávy o emisích

Ministerstvo vydává rozhodnutí o autorizaci na dobu neurčitou poté, co žadatel splní zákonné podmínky. Autorizace vydané podle předchozího zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, (jejichž lhůta platnosti vypršela po datu 1. 9. 2012) není potřeba dále prodlužovat.

Autorizace – Seznam autorizovaných osob

Seznam autorizovaných osob a rozsah autorizace jsou uvedeny v [Informačním systému autorizovaných osob](#).

Ministerstvo vydává rozhodnutí o autorizaci na dobu neurčitou poté, co žadatel splní zákonné podmínky. Autorizace vydané podle předchozího zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, (jejichž lhůta platnosti vypršela po datu 1. 9. 2012) jsou i nadále platné a není potřeba je dále prodlužovat.

Autorizace – Metodiky a stanoviska

Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší ke zpracování rozptylových studií

[MP - rozptylové studie](#) (PDF, 356 kB)

[Příloha 1 - Metodická příručka k modelu SYMOS'97 - aktualizace 2013](#) (PDF, 689 kB)

[Příloha 2 - Metodika výpočtu podílu velikostních frakcí částic PM10 a PM2,5 v emisích tuhých znečišťujících látek a výpočtu podílu emisí NO2 v NOx](#)(PDF, 350 kB)

[Příloha 3 - Metodika výpočtu resuspendovaných částic tuhých znečišťujících látek z povrchu zpevněných komunikací. Jedná se o modifikaci dosud používané metodiky US EPA "AP-42](#) (PDF, 10 MB)

[Sdělení o úpravách \(2013\)](#) (PDF, 445 kB)

Také Věstník 8/2013. Věstník MŽP č. 8/2018 pak uvádí:

Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP, kterým se mění příloha č. 3 „Metodika výpočtu resuspendovaných částic TZL z povrchu zpevněných komunikací“ Metodického pokynu ke zpracování rozptylových studií z Věstníku 2013/8

Příloha č. 14: Metodika pro výpočet emisí částic pocházejících z resuspenze ze silniční dopravy

Autorizace – Metodiky a stanoviska

Metodický pokyn odboru ochrany ovzduší pro vypracování odborných posudků

Metodický pokyn je určen krajským úřadům, které se zabývají povolováním stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší a kontrolou zpracovaných odborných posudků, které jsou součástí žádosti o vydání povolení provozu anebo závazného stanoviska u zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona č. 201/2012 Sb. a dále zpracovatelům těchto odborných posudků a provozovatelům stacionárních zdrojů. Obsahové náležitosti odborných posudků jsou uvedeny v příloze č. 13 vyhlášky č. 415/2012 Sb. Popisné části jednotlivých kapitol tohoto metodického pokynu upřesňují tuto obsahovou část o další informace, které je nutné při zpracování odborných posudků zohlednit.

[MP - odborné posudky](#) (PDF, 376 kB)

Taky Věstník 5/2016.

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Programy zlepšování kvality ovzduší (PZKO) vydává MŽP ve spolupráci s krajským úřadem a obecním úřadem v případě překročení imisního limitu stanoveného v bodě 1 a 3 přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší. PZKO se vydávají zvláště pro každou zónu a aglomeraci dle přílohy č. 3 zákona o ochraně ovzduší. Cílem programu je stanovit opatření k dosažení požadované kvality ovzduší v době co možná nejkratší. PZKO stanovují opatření zejména na regionální a lokální úrovni. Společně s Národním programem snižování emisí ČR se jedná o základní strategické dokumenty zlepšování kvality ovzduší.

Aktualizované PZKO pro období 2020+ (PZKO 2020+) jsou k dispozici na níže uvedeném odkazu. PZKO 2020+ pro jednotlivé zóny a aglomerace byly vydány ve Věstníku MŽP (publikované v roce [2020](#) a [2021](#)). V návaznosti na novelu zákona o ochraně ovzduší z roku 2018 (č. 172/2018 Sb.) nahrazují PZKO 2020+ předchozí programy zlepšování kvality ovzduší z roku 2016 a to dnem vyhlášení příslušného PZKO 2020+ ve Věstníku MŽP.

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Obec a kraj provádějí opatření, která jim byla uložena v PZKO 2020+ v rámci svých možností tak, aby bylo imisního limitu dosaženo co nejdříve (§ 9 odst. 4 zákona o ochraně ovzduší). Obec a kraj jsou povinny vypracovat do 12 měsíců ode dne vyhlášení PZKO 2020+ ve Věstníku MŽP svůj časový plán provádění opatření a tento plán zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup (§9 odst. 4 zákona o ochraně ovzduší). Vzorový časový plán vypracovaný MŽP je k dispozici níže v sekci PZKO 2020+.

Krajský úřad prověří u stacionárních zdrojů uvedených v PZKO 2020+ možnost zpřísnění nebo stanovení dalších specifických emisních limitů, doplňujících technických podmínek provozu nebo emisních stropů (§ 13 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší).

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

PZKO 2020+ stanovují závazná opatření k dosažení imisních limitů. Tato opatření byla stanovena na základě analýzy příčin znečištění ovzduší a na základě imisní projekce vývoje kvality ovzduší se zohledněním existujících opatření (projekce byla vyhotovena k roku 2023). Kromě těchto závazných opatření stanovují PZKO 2020+ také tzv. Podpůrná opatření. Podpůrná opatření představují dobrou praxi při řízení kvality ovzduší na všech úrovních a ve všech součástech veřejné správy. U Podpůrných opatření nelze z centrální úrovně přesně kvantifikovat rozsah realizace či definovat jejich přínos (jedná se např. o správný postup povolování nových záměrů v území, čištění komunikací či parkovací politiku), a proto nejsou přímou součástí programů zlepšování kvality ovzduší, byť jsou pro zlepšení kvality ovzduší rovněž přínosná. Podpůrná opatření jsou zveřejněna v sekci PZKO 2020+. Podpůrná opatření realizují příslušné orgány veřejné správy dle svých možností v maximální možné míře tak, aby se kvalita ovzduší dále zlepšovala.

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Aktualizované programy zlepšování kvality ovzduší 2020+

Pracovní skupina pro podporu implementace opatření stanovených v programech zlepšování kvality ovzduší

Věstník září 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek –CZ08A: Aktualizace 2020

Věstník říjen 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Morava–CZ07: Aktualizace 2020

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Věstník listopad 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno–CZ06A: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Moravskoslezsko–CZ08Z: Aktualizace 2020

Věstník prosinec 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad–CZ04: Aktualizace 2020

Věstník Leden 2021

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad –CZ03: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha –CZ01: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod –CZ06Z: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod –CZ05 Aktualizace 2020

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Věstník Únor 2021

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Čechy – CZ02: Aktualizace 2020

Věstník září 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Ostrava/Karviná/Frydek-Místek – CZ08A: Aktualizace 2020

Věstník říjen 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Morava – CZ07: Aktualizace 2020

Věstník listopad 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno – CZ06A: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Moravskoslezsko – CZ08Z: Aktualizace 2020

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Věstník prosinec 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severozápad – CZ04: Aktualizace 2020

Věstník Leden 2021

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Praha – CZ01: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod – CZ06Z: Aktualizace 2020

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05 Aktualizace 2020

Strategické dokumenty – Programy zlepšování kvality ovzduší

Věstník Únor 2021

Program zlepšování kvality ovzduší zóna Střední Čechy – CZ02 Aktualizace 2020

Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP o opravě textu v Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Jihozápad – CZ03: Aktualizace 2020 a v Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05: Aktualizace 2020, vyhlášených ve Věstníku MŽP 2021, částce 1

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ K AKTUALIZOVANÝM PROGRAMŮM ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ PRO OBDOBÍ 2020+

Vydalo MŽP v lednu 2021

Technologické zdroje znečištění – metodiky a stanoviska

Věstník MŽP č. 7/2012 uvádí:

Metodický návod odboru odpadů MŽP – Komunitní obecní kompostárna

Postup při projektování a zřizování kompostárny jako zařízení pro prevenci vzniku odpadů dle § 10a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů.
Tento návod se dotýká i ovzduší.

Starší materiály

Další materiály MŽP (www.mzp.cz). Některé z nich již neplatí či pozbyly na aktuálnosti, ale uvádějí důležité informace a přístupy.

- Stanovisko k povolování dieselagregátových záložních zdrojů

Stanovisko se týká některých otázek souvisejících s povolováním dieselagregátových záložních zdrojů podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

- Stanovisko odboru ochrany ovzduší k problematice měření emisí pachových látek

Měření pachových látek při uvedení zdroje do provozu. S měřením pachových látek se nepočítá, stejně jako s emisními či imisními limity. Nově ale novela zákon č. 369/2016 Sb., ukládá MŽP se k emisním limitům pachových látek vrátit a vyhláškou je stanovit.

- Stanovisko ke spalování odpadních olejů

Stanovisko ke spalování odpadních olejů ve stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší

Ochrana ozonové vrstvy Země a ochrana klimatického systému Země

- **Zákon č. 73/2012 Sb.**, o látkách poškozujících ozónovou vrstvu a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění zákona č. 89/2017 Sb. a zákonem č. 183/2017 Sb.
- **Vyhláška č. 243/2023 Sb.**, o provedení některých ustanovení zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech

Ochrana ozonové vrstvy Země a ochrana klimatického systému Země

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/590 ze dne 7. února 2024, **o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu**, a o zrušení nařízení (ES) č. 1005/2009 (platí od 11.3.2024).

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/573 ze dne 7. února 2024, **o fluorovaných skleníkových plynech, o změně směrnice (EU) 2019/1937** a o zrušení nařízení (EU) č. 517/2014 (platí od 11.3.2024).

Zákony a předpisy, vztahující se k Integrované prevenci (IPPC a IRZ)

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

Byl novelizován **zákony č. 521/2002 Sb.**, zák. č. 437/2004 Sb., zák. č. 695/2004 Sb., zák. č. 444/2005 Sb., zák. č. 222/2006 Sb. (úplné znění zákona vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 435/2006 Sb. – není aktuální), zák. č. 25/2008 Sb., zák. č. 227/2009 Sb., zák. č. 281/2009 Sb., zák. č. 85/2012 Sb., zák. č. 69/2013 Sb., zák. č. 64/2014 Sb., zák. č. 39/2015 Sb., zák. č. 183/2017, zák. č. 225/2017 Sb., zák. č. 541/2020 Sb., zák. č. 261/2021 Sb. a zákonem č. 284/2021.

Vyhláška č. 288/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o integrované prevenci, ze dne 6.9.2013, účinná od 5.10.2013.

Zákon č. 25/2008 Sb.

Zákon č. 25/2008 Sb., zákon o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, novelizován byl zákony č. 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 77/2011 Sb., 201/2012 Sb., 169/2013 Sb., 255/2016 Sb., 183/2017 Sb., 541/2020 Sb. a 261/2021 Sb.

Zásadní novela – zákon č. 255/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 25/2008 Sb.

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 166/2006**, ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosu znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES.
- **Nařízení vlády č. 145/2008 Sb.**, kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí, ve znění **nařízení vlády č. 450/2011 Sb. a 326/2020 Sb.**

Zákony a předpisy, vztahující se k emisím CO₂

Zákon č. 85/2012 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů, ve znění 383/2012 Sb.

Další zákony a předpisy se vztahem k ochraně ovzduší

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2009 Sb., č. 281/2009 Sb., č. 85/2012 Sb., č. 64/2014 Sb., č. 250/2014 Sb., č. 183/2017 Sb., č. 98/2019 Sb. a zákonem č. 261/2021 Sb.

Nařízení vlády č. 295/2011 Sb., o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění. Platnost od 1.ledna 2012.

Závěr

- Autor příspěvku upozorňuje, že tento text ani jeho části **nelze v žádném případě považovat za výklad zákonů** na ochranu ovzduší, ale jde pouze o presentaci osobních zkušeností a praxe autora a určitý komentář a návod k dalšímu postupu. K výkladu jsou v ČR kompetentní pouze soudy všech stupňů. Tento materiál není oficiálním materiálem ČIŽP ani jiného orgánu. Autor tohoto příspěvku využil zkušenosti svých kolegů (i kolegyň) v oblasti ochrany ovzduší. Protože už pouhý jejich výčet by způsobil překročení rozsahu příspěvku, neuvádí jejich jména a pouze jim děkuje.
- Emisím zmar

Povolovací agenda v ochraně ovzduší a Jednotné environmentální stanovisko

Ing. Zbyněk Krayzel

602 829 112

zbynek.krayzel@seznam.cz

www.krayzel.cz

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 29.července 2021 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí již **desátá novela** zákona o ochraně ovzduší. Jedná se o zákon č. **284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona**, kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost zpočátku od 1.července 2023, ale některé části dříve.

U zákona o ochraně ovzduší je to část, týkající se změny § 15 a související, což je poplatkové přiznání. Zde je platnost 1.1.2022. Ale za rok 2021 to bude postaru.

Nyní je účinnost některých částí odložena až od 1.7.2024 (přechodné období).

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

Od 1.1.2024 se tedy mění tzv. povolovací agenda. Příslušné § 11 a 12 zákona pak zní:

Stanoviska, závazná stanoviska a rozhodnutí orgánu ochrany ovzduší

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 11, Odst. 1) Ministerstvo vydává

a) stanovisko k územnímu rozvojovému plánu a zásadám územního rozvoje a

b) rozhodnutí o kvalifikaci typu stacionárního zdroje využívajícího technologii, která doposud nebyla na území České republiky provozována; toto rozhodnutí nenahrazuje závazné stanovisko a povolení podle odstavce 2 písm. b) a c) a stanoví se jím, zda jde o stacionární zdroj, jehož provozovatel je povinen plnit stejné povinnosti, jaké jsou tímto zákonem stanoveny provozovateli stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Ministerstvo v rozhodnutí stanoví

1. zda má být pro daný typ stacionárního zdroje vyžadována rozptylová studie podle odstavce 8, případně pro jaké znečišťující látky,

2. zda mají být u daného typu stacionárního zdroje vyžadována kompenzační opatření podle odstavce 4,

3. zda má být pro daný typ stacionárního zdroje vyžadován provozní řád jako součást povolení provozu podle odstavce 2 písm. c) a

4. emisní limity, podmínky provozu a způsob zjišťování úrovně znečišťování pro daný typ zdroje.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 11, odst. 2) Krajský úřad vydává

- a) stanovisko k územnímu plánu a regulačnímu plánu,
- b) **závazné stanovisko k povolení záměru** obsahujícího stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu,
- c) **povolení provozu stacionárního zdroje** uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu (dále jen "povolení provozu") a
- d) **závazné stanovisko k povolení záměru pozemní komunikace** kategorie dálnice nebo silnice I. třídy v zastavěném území obce a parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání (dále jen "pozemní komunikace nebo parkoviště") k řízení podle jiného právního předpisu.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

POZN.: Do 30.6.2024 ale bude platit u většiny akcí přechodné období, kdy se budou vydávat závazná stanoviska a povolení dle znění zákona ke dni 31.12.2023.

§ 11, odst. 2) ve znění k 31.12.2023

Krajský úřad (mag. Hl. m. Prahy) mj. vydává (§ 11, odst. 2):

- a) stanovisko k územnímu plánu a regulačnímu plánu obce v průběhu jeho pořizování,
- b) **závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje** uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu⁶⁾,
- c) **závazné stanovisko k provedení stavby stacionárního zdroje** uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu k řízením podle jiného právního předpisu⁶⁾,
- d) **povolení provozu stacionárního zdroje** uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu (dále jen "povolení provozu").

6) Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 11, odst. 3) Zasahuje-li záměr pozemní komunikace nebo parkoviště na území více krajů, je k vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. d) příslušný krajský úřad kraje, v jehož správním obvodu se nachází větší část záměru v zastavěném území, nedohodnou-li se krajské úřady jinak. Krajský úřad příslušný k vydání závazného stanoviska si v takovém případě vždy vyžádá vyjádření krajského úřadu, v jehož správním obvodu se nachází část záměru v zastavěném území.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší – **Kompenzační opatření**

§ 11, odst. 4) Pokud by provozem stacionárního zdroje označeného ve sloupci B v příloze č. 2 k tomuto zákonu nebo vlivem umístění pozemní komunikace nebo parkoviště podle odstavce 2 písm. d) došlo v oblasti jejich vlivu na úroveň znečištění k překročení některého z imisních limitů s dobou průměrování 1 kalendářní rok uvedeného v bodech 1 a 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu nebo je jeho hodnota v této oblasti již překročena, lze vydat souhlasné závazné stanovisko podle odstavce 2 písm. b) nebo d) pouze při současném uložení opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění pro danou znečišťující látku (dále jen "**kompenzační opatření**"). Kompenzační opatření se u stacionárního zdroje označeného ve sloupci B v příloze č. 2 pro danou znečišťující látku neuloží, pokud pro ni zdroj nemá stanoven specifický emisní limit v prováděcím právním předpisu. Kompenzační opatření se dále neukládají u stacionárního zdroje nebo pozemní komunikace, jejichž příspěvek vybrané znečišťující látky k úrovni znečištění nedosahuje hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší – **Kompenzační opatření**

§ 11, odst. 5) K posouzení, zda dochází k překročení některého z imisních limitů podle odstavce 4, se použije průměr hodnot koncentrací pro čtverec území o velikosti 1 km² vždy za předchozích 5 kalendářních let. Tyto hodnoty ministerstvo každoročně zveřejňuje pro všechny zóny a aglomerace způsobem umožňujícím dálkový přístup. Kompenzační opatření musí být prováděna v oblasti podle odstavce 4 přednostně tam, kde budou dosahovány nejvyšší hodnoty úrovně znečištění. Pokud není možné splnit tuto podmínku, lze kompenzační opatření provést i v jiném území, především tam, kde jsou překračovány imisní limity, avšak vždy pouze na území téže zóny nebo aglomerace.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší – **Kompenzační opatření**

§ 11, odst. 6) Kompenzační opatření navrhuje žadatel o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b) nebo d). Nenavrhne-li žadatel kompenzační opatření nebo nejsou-li navržená kompenzační opatření vhodná, stanoví kompenzační opatření krajský úřad v závazném stanovisku podle odstavce 2 písm. b) nebo d). Jako kompenzační opatření mohou být stanovena opatření ke snížení emisí u stávajících stacionárních zdrojů nebo jiná opatření zajišťující snížení úrovně znečištění. Žadatel, který je současně provozovatelem stávajícího stacionárního zdroje, může do kompenzačních opatření zahrnout opatření ke snížení emisí realizovaná v předchozím kalendářním roce. Pokud se kompenzační opatření realizuje formou opatření ke snížení emisí u stávajícího stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu, krajský úřad na základě žádosti provozovatele změní povolení provozu tohoto stávajícího zdroje.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší – **Kompenzační opatření**

K uvedení nového stacionárního zdroje do provozu může dojít nejdříve ke dni nabytí účinnosti změny povolení provozu stávajícího stacionárního zdroje. Kompenzační opatření na stacionárních zdrojích neuvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu se realizují na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi krajským úřadem, žadatelem a provozovatelem stacionárního zdroje, který provede kompenzační opatření. Pokud se kompenzační opatření realizuje formou opatření ke snížení emisí u stávajícího stacionárního zdroje neuvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu nebo formou jiného opatření zajišťujícího snížení úrovně znečištění, nesmí k uvedení nového stacionárního zdroje do provozu nebo vydání kolaudačního rozhodnutí podle jiného právního předpisu pro pozemní komunikaci nebo parkoviště dojít dříve, než jsou provedena kompenzační opatření.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší – **Odborné posudky**

§ 11, odst. 7) K žádosti o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b) předloží žadatel **odborný posudek zpracovaný autorizovanou osobou** podle § 32 odst. 1 písm. d). Není-li vedeno řízení podle jiného právního předpisu, předloží žadatel tento odborný posudek k řízení o vydání nebo změně povolení provozu. Povinnost předložení odborného posudku se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW včetně, na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.2. a 1.3. v příloze č. 2 k tomuto zákonu o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW včetně spalující plynné nebo kapalné palivo, pokud slouží jako záložní zdroje energie a jejich provozní hodiny nepřekročí 300 hodin v kalendářním roce, a dále na řízení o změnách povolení provozu, při kterých nedochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, pokud se nejedná o řízení o stanovení technické podmínky provozu nahrazující specifický emisní limit.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší – **Rozptylové studie**

§ 11, odst. 8) K žádosti o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b) nebo d) a k řízení o změně povolení provozu, při které dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity anebo ke zvýšení emisí, u stacionárního zdroje označeného ve sloupci A v příloze č. 2 k tomuto zákonu předloží žadatel **rozptylovou studii pro znečišťující látky**, které mají stanoven imisní limit v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, **zpracovanou autorizovanou osobou** podle § 32 odst. 1 písm. e). Povinnost předložení rozptylové studie se nevztahuje na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW včetně, na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.2. a 1.3. v příloze č. 2 k tomuto zákonu o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 5 MW včetně spalující plynné nebo kapalné palivo, pokud slouží jako záložní zdroje energie a jejich provozní hodiny nepřekročí 300 hodin v kalendářním roce, a na stacionární zdroje označené kódem 3.1. v příloze č. 2 k tomuto zákonu spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu do 1 MW. Povinnost předložení rozptylové studie se dále nevztahuje na případy, kdy dochází k navýšení projektovaného výkonu nebo kapacity, ale nepochybně nedochází ke zvýšení příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění. V případě pochyb je závazné vyjádření krajského úřadu.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší – **záchyt a ukládání CO₂**

§ 11, odst. 9 K žádosti o vydání závazného stanoviska podle odstavce 2 písm. b), jehož předmětem je záměr obsahující spalovací stacionární zdroj o jmenovitém elektrickém výkonu 300 MW a vyšším, je žadatel povinen přiložit odůvodněné posouzení splnění následujících podmínek:

- a) jsou dostupná vhodná úložiště oxidu uhličitého,
- b) je technicky a ekonomicky proveditelná stavba přepravního zařízení a
- c) je technicky a ekonomicky proveditelné dodatečné vybavení zařízením pro zachytávání oxidu uhličitého.

§ 11, odst. 10) Náležitosti žádosti o povolení provozu jsou stanoveny v příloze č. 7 k tomuto zákonu. **Žádost o vydání povolení provozu stacionárního zdroje, který vyžaduje povolení podle stavebního zákona, lze podat prostřednictvím portálu stavebníka podle jiného právního předpisu.**

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 12, odst. 1) Při vydání stanoviska, závazného stanoviska, vyjádření, povolení provozu podle § 11 odst. 1 až 3, při územním plánování a při povolování záměru obsahujícího stacionární zdroj podle jiného právního předpisu vychází ministerstvo, krajský úřad a stavební úřad z programů zlepšování kvality ovzduší a z úrovně znečištění znečišťujícími látkami, které mají stanoven imisní limit v bodech 1 a 2 přílohy č. 1 k tomuto zákonu. V případě znečišťujících látek, které mají stanoven imisní limit v bodech 3 a 4 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, k úrovním znečištění přihlíží.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 12, odst. 2) Inspekce může vydat vyjádření k řízení o povolení provozu, a to do 15 dnů ode dne doručení podkladů ve věci, pokud se s krajským úřadem, který je příslušný vést dané řízení, nedohodne jinak. Vyjádření inspekce je podkladem pro rozhodnutí krajského úřadu.

§ 12, odst. 3) Závazné stanovisko podle § 11 odst. 2 písm. b) nebo d) může obsahovat podmínky umístění a provedení záměru obsahujícího stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2 nebo záměru pozemní komunikace nebo parkoviště zajišťující ochranu ovzduší.

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 12, odst. 4) Povolení provozu obsahuje závazné podmínky pro provoz stacionárního zdroje, kterými jsou:

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 12, odst. 4)

- a) specifické emisní limity,
- b) způsob, podmínky a četnost zjišťování úrovně znečišťování,
- c) emisní stropy pro stacionární zdroj nebo provozovnu⁴⁾, které je stacionární zdroj součástí,
- d) provozní řád, jedná-li se o stacionární zdroj označený ve sloupci C v příloze č. 2 k tomuto zákonu; provozní řád obsahuje soubor technicko-provozních parametrů a technickoorganizačních opatření k zajištění provozu stacionárního zdroje, včetně opatření k předcházení, ke zmírňování průběhu a odstraňování důsledků havarijního stavu v souladu s podmínkami ochrany ovzduší,
- e) technické podmínky provozu stacionárního zdroje, pokud nejsou obsahem provozního řádu podle písmene d),

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

- f) podmínky provádění činností a provozu technologií souvisejících s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění,
- g) zvláštní podmínky provozu při překročení regulační prahové hodnoty u stacionárního zdroje podle § 10 odst. 3,
- h) kompenzační opatření, pokud byla uložena,
- i) v případě tepelného zpracování odpadu stanovení množství odpadu a určení kategorií odpadu, které lze spalovat, specifikaci minimálních a maximálních hmotnostních toků nebezpečných odpadů, jejich minimální a maximální spalné teplo a maximální obsah znečišťujících látek v nebezpečných odpadech, zejména polychlorovaných bifenyly, pentachlorofenolu, chloridů, fluoridů, síry a těžkých kovů,
- j) podmínky umístění a provedení stacionárního zdroje zajišťující ochranu ovzduší, pokud nepředcházelo řízení podle jiného právního předpisu, nebo
- k) podmínky pro zkušební provoz podle stavebního zákona; nejdéle na 6 měsíců od zahájení zkušební provozu lze podmínky pro zkušební provoz stanovit odlišně od podmínek provozu stanovených tímto zákonem a prováděcím právním předpisem.**

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 12, odst. 5) Jsou-li splněny podmínky podle § 11 odst. 9 písm. a) až c), krajský úřad stanoví v závazném stanovisku podmínku, na základě které bude v místě stacionárního zdroje vyhrazen vhodný prostor pro umístění zařízení nezbytného pro zachytávání a stlačování oxidu uhličitého postupem podle jiného právního předpisu.

§ 12, odst. 6) **Bez závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) nebo d) nelze vydat rozhodnutí o povolení záměru a rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru** podle jiných právních předpisů. **Bez povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. c) nelze vydat kolaudační rozhodnutí, rozhodnutí o předčasném užívání anebo rozhodnutí o povolení nebo nařízení zkušebního provozu podle jiného právního předpisu.**

Změny v tzv. povolovací agendě - § 11 a 12 zákona o ovzduší

§ 12, odst. 7) Povolení provozu může krajský úřad vydat na dobu časově omezenou, přičemž vychází z obvyklé doby životnosti stacionárního zdroje. Má-li být ve stacionárním zdroji tepelně zpracován odpad, lze povolení provozu vydat nejdéle na dobu 25 let a krajský úřad toto povolení a jeho případné změny zašle bez zbytečného odkladu ministerstvu na vědomí. Ministerstvo vede údaje ze všech povolení provozu stacionárních zdrojů tepelně zpracovávajících odpad jako součást informačního systému kvality ovzduší podle § 7.

§ 12, odst. 8) Ministerstvo vyhláškou stanoví náležitosti provozního řádu, způsob uplatnění kompenzačních opatření a minimální hodnoty příspěvku stacionárního zdroje a pozemní komunikace k úrovni znečištění podle § 11 odst. 4.

Zákon na ochranu ovzduší

Dne 10.května 2023 vyšla ve Sbírce zákonů v pořadí čtrnáctá novela zákona o ochraně ovzduší.

Jedná se o zákon č. 249/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku.

Potvrzuje změnu § 11 a 12 zákona o ochraně ovzduší.

Mj. zavádí omezení díky povinnosti „jednotného environmentálního stanoviska“.

V § 40 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 42 zní:

"(2) Jedná-li se o záměr vyžadující jednotné environmentální stanovisko⁴²⁾, závazná stanoviska podle § 11 odst. 2 písm. b) a d) se nevydávají.

Pozn. 42) Zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku."

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 3 až 6.

V § 40 odstavec 3 zní:

"(3) Povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. c) se nevydává podle tohoto zákona, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle jiného právního předpisu²⁸⁾. Ostatní ustanovení tohoto zákona tím nejsou dotčena."

Jednotné environmentální stanovisko

Jednotné environmentální stanovisko (JES), které zavádí zákon č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, je **nástrojem procesní integrace státní správy v oblasti ochrany životního prostředí**. Vydává se ve formě závazného stanoviska podle správního řádu, a to pro všechny záměry povolované podle stavebního zákona, ať už jde o záměry vyžadující EIA nebo záměry ostatní, a další záměry, které podléhají posouzení vlivů na životní prostředí a následně jsou povolovány podle jiného než stavebního zákona, např. zákona horního.

Jednotné environmentální stanovisko se vydává namísto až 26 správních úkonů obsažených v 9 různých zákonech z oblasti životního prostředí, které mají podle platné a účinné právní úpravy většinou podobu závazného stanoviska, v některých případech však i rozhodnutí či vyjádření.

Jednotné environmentální stanovisko

Příslušným orgánem vydávajícím JES bude v definovaných případech **krajský úřad** (záměry v režimu EIA podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí; záměry, pro jejichž realizaci je vyžadována výjimka z tzv. druhové ochrany podle zákona o ochraně přírody a krajiny; je-li záměrem dotčen zemědělský půdní fond o rozloze pozemků větší než 1 ha nebo pozemky určené k plnění funkcí lesa o rozloze větší nebo rovné 1 ha; jsou-li záměrem dotčeny hraniční vody podle vodního zákona; **je-li součástí záměru stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší** nebo pozemní komunikace kategorie dálnice nebo silnice I. třídy v zastavěném území obce nebo parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání; je-li součástí záměru nový objekt nebo nová stavba, které jsou umístěné v dosahu havarijních projevů podle zákona o prevenci závažných havárií), v ostatních případech pak obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Jednotné environmentální stanovisko

U několika konkrétně typově stanovených záměrů (výslovně uvedených v příloze č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí) bude k vydání JES příslušné **Ministerstvo životního prostředí**.

Výjimky: Do JES nebudou integrovány správní úkony vydávané orgány ochrany přírody ve zvláště chráněných územích, v evropsky významných lokalitách a v ptačích oblastech. V těchto nejcennějších územích ochrany přírody (v nichž vykonávají státní správu i management speciální orgány ochrany přírody) bude pro účely povolení záměru nezbytné rozhodnutí příslušného orgánu ochrany přírody, tj. Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (v CHKO, NPR a NPP), správ národních parků (v NP) a krajských úřadů (v PR a PP). V tomto rozhodnutí budou na území národních parků nově zahrnuty i otázky ochrany zemědělské půdy a lesa.

Jednotné environmentální stanovisko

U záměrů v režimu EIA bude JES vydáván také, a to buď v rámci procesu EIA (v takovém případě bude jednotné environmentální stanovisko současně stanoviskem EIA) nebo až po vydání stanoviska EIA (volba je zde na žadateli).

V každém případě však i zde bude JES nahrazovat správní úkony vydávané doposud dotčenými orgány samostatně.

Jednotné environmentální stanovisko

JES bude podkladem pro rozhodnutí o povolení záměru podle stavebního zákona, resp. (v případě záměrů v režimu EIA) pro tzv. navazující řízení ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, i pokud podléhají povolování podle jiného než stavebního zákona (např. horního zákona).

Jednotné environmentální stanovisko

Zásadním pozitivem zavedení JES z pohledu stavebníka (žadatele) **je koncentrace správních úkonů potřebných pro povolení záměru z hlediska životního prostředí do úkonu jednoho**. Namísto několika správních úkonů vydávaných často více orgány působícími na úseku ochrany životního prostředí bude vydáván pouze jediný správní úkon. **Bude přitom čistě na stavebníkovi, zda si o vydání JES požádá ještě před vedením řízení o povolení záměru podle stavebního zákona, nebo zda podá žádost ke stavebnímu úřadu bez JES – v takovém případě si jej u orgánu ochrany životního prostředí (tj. ve smyslu stavebního zákona u jednoho z dotčených orgánů) vyžádá stavební úřad (§ 184 odst. 3 stavebního zákona)**. Komunikace mezi stavebníkem, stavebním úřadem a příslušným správním orgánem pro vydání JES bude probíhat primárně elektronicky, prostřednictvím portálu stavebníka (§ 268 stavebního zákona).

Jednotné environmentální stanovisko

Doprovodný změnový zákon (zákon č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku) obsahuje v jednotlivých částech související úpravy provedené v dalších zákonech (zákon o geologických pracích, zákon o ochraně přírody a krajiny, zákon o ochraně zemědělského půdního fondu, lesní zákon, zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, vodní zákon, zákon o pohřebnictví, **zákon o ochraně ovzduší**, zákon o prevenci závažných havárií – a v této souvislosti i zákon o správních poplatcích, zákon o odpadech).

Jednotné environmentální stanovisko

Oba zákony nabydou účinnosti dne 1. ledna 2024, vztahuje se na ně však ustanovení § 334a stavebního zákona o tzv. přechodném období. Blíže viz společný metodický pokyn uveřejněný [zde](#).

[Odkaz na oba zákony uveřejněné ve Sbírce zákonů.](#)

Z důvodu provázanosti zákona o jednotném environmentálním stanovisku a stavebního zákona doporučujeme sledovat webové stránky Ministerstva pro místní rozvoj, na nichž budou zveřejňována metodická doporučení k aplikaci stavebního zákona:

<https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/stanoviska-a-metodiky/uzemni-rozhodovani-a-stavebni-rad>

Jednotné environmentální stanovisko

MŽP vydalo ke dni 30. září 2023 [Metodický pokyn](#) (PDF, 887 kB) k zavedení jednotného environmentálního stanoviska do praxe správních orgánů. Jeho přílohou je mimo jiné grafické [schéma procesu](#) (PDF, 187 kB) vydávání JES, [vzor žádosti o JES](#) (DOCX, 14 kB), [vzor souhlasného JES](#) (DOCX, 18 kB) a [vzor nesouhlasného JES](#) (DOCX, 15 kB)

V případě zájmu o podrobnosti k jednotnému environmentálnímu stanovisku doporučujeme sledovat [Často kladené otázky](#) (PDF, 242 kB).

V případě dalších dotazů se můžete obrátit na Mgr. Pavla Chlíba z legislativního odboru MŽP, e-mail: pavel.chlibek@mzp.cz

Jednotné environmentální stanovisko

Metodický pokyn k zavedení jednotného environmentálního stanoviska do praxe správních orgánů, K právnímu stavu ke dni 30. září 2023, Praha dne 30. září 2023, č. j. MZP/2023/280/769

[OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf \(mzp.cz\)](#)

Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zemědělství, Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva kultury, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva průmyslu a obchodu a Státní báňské správy k aplikaci § 334a zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 152/2023 Sb.

[Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Společné stanovisko ministerstev k § 334a zákona č. 283/2021 Sb. \(gov.cz\)](#)

Závěr

- Autor příspěvku upozorňuje, že tento text ani jeho části **nelze v žádném případě považovat za výklad zákonů** na ochranu ovzduší, ale jde pouze o presentaci osobních zkušeností a praxe autora a určitý komentář a návod k dalšímu postupu. K výkladu jsou v ČR kompetentní pouze soudy všech stupňů. Tento materiál není oficiálním materiálem ČIŽP ani jiného orgánu. Autor tohoto příspěvku využil zkušenosti svých kolegů (i kolegyň) v oblasti ochrany ovzduší. Protože už pouhý jejich výčet by způsobil překročení rozsahu příspěvku, neuvádí jejich jména a pouze jim děkuje.
- Emisím zmar

Poplatkové přiznání a Souhrn provozní evidence

Ing. Zbyněk Krayzel

602 829 112

zbynek.krayzel@seznam.cz

www.krayzel.cz

Hlavní agendy, které zpracovávají a ohlašují provozovatelé zdrojů znečištění ovzduší

- **Souhrn Provozní evidence (SPE) – formulář F_OVZ_SPE**
- **Poplatkové přiznání – formulář F_OVZ_POPL**
- **Bilance VOC**
- **Hlášení do IRZ / E-PRTR – formulář F_IRZ**
- **Zpráva o halonech, systémech požární ochrany a hasicích přístrojích s halony – § 11 odst. 2 zákona č. 73/2012 Sb. / Příloha č. 6 k vyhlášce č. 243/2023 Sb. – formulář F_OVZ_PO**

Hlavní agendy, které zpracovávají a ohlašují provozovatelé zdrojů znečišťování ovzduší

- **Zpráva o množství fluorovaných skleníkových plynů** (získání nebo předání z nebo do jiného členského státu EU, zneškodnění) a regulovaných látek (znovuzískání, recyklace, regenerace a zneškodnění) § 11 odst. 1 zákona č. 73/2012 Sb. / Příloha č. 6 k vyhlášce č. 243/2023 Sb. - formulář **F_OVZ_RL**
- **Hlášení o kvalitě paliv**
- **Hlášení o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 10-300 kW včetně, sloužícího jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění podle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb. – F_OVZ_KTSP.**

Další ohlašování

- **Hlášení dle Integrovaných povolení či povolení provozu.**
- **Protokoly z autorizovaných měření emisí (termín měření 5 pracovních dnů před měřením a protokol do 90 dnů od data měření).**
- **Výsledky kontinuálních měření.**
- **Závady (poruchy a havárie).**
- **Jiné**

Důležité stránky

- WWW.CHMI.CZ
- WWW.CRZP.CZ
- WWW.ISPOP.CZ
- WWW.MZP.CZ
- WWW.IRZ.CZ
- WWW.CENIA.CZ
- WWW.CIZP.CZ

Zákon č. 25/2008 Sb.

Zásadní změny byly provedeny zákonem č. 25/2008 Sb. V ochraně ovzduší již neplatí přechodná ustanovení a všichni, pokud jim vzniká ohlašovací povinnost, podávají hlášení povinně elektronicky **prostřednictvím ISPOP, tedy nikoliv v listinné podobě.**

Doplnění a opravy zasíláte stejnou cestou prostřednictvím ISPOP!

Termín splnění povinností v oblasti ovzduší je 31.3.každoročně.

Bilance VOC se již na úřady nezasílají, ale musí být vypracovány a musí být na zdroji k dispozici, termín nejpozději k 31.3.každoročně.

Číselníky a vzory

- Závazné číselníky SPE jsou uvedeny ve **Věstníku MŽP č. 9/2023 (listopad)** - Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP, kterým se oznamuje kódové označení vybraných údajů souhrnné provozní evidence stacionárních zdrojů.
- **Vlastní vzory pro podání SPE listinnou formou již nikdo nevydává. Pokud Vám je někdo zašle, je třeba postupovat velmi obezřetně.**

Vyjmenované zdroje znečišťování ovzduší

Souhrn provozní evidence. Formulář F_OVZ_SPE.

Přiložte:

- **Výpočet emisí a poplatku** – způsob výpočtu (příloha formuláře).
- **Můžete přiložit Roční hmotnostní bilanci rozpouštědel**
- **Blokové schéma zdroje** (doporučujeme, legislativa jej nedefinuje).
- Další podstatné údaje (výrok rozhodnutí o povolení provozu nebo výťah podstatných informací z něj).
- **Výťah z výsledků z Protokolu z autorizovaného měření —
Nikdy né celý protokol.**
- Výpis z rejstříku (nový provozovatel či změna).

Vyjmenované zdroje znečišťování ovzduší

Poplatkové přiznání – jen část zdrojů (poplatek vyšší nebo roven 50 000,- Kč). Formulář F_OVZ_POPL.

Přiložte:

- **Výpočet emisí a poplatku – způsob výpočtu. Jen v EXCEL.**
- **Výpočet slev**
- **Blokové schéma zdroje** (doporučujeme, legislativa jej nedefinuje).

Vyjmenované zdroje

- **Bilance organických rozpouštědel dle přílohy č. 5 vyhlášky č. 415/2012 Sb.**
- **Zdroje emitující VOC (kódy 9.1. až 9.24, mimo práškové lakovny)**
- **Uložit na zdroji. Doporučuje se přiložit k hlášení F_OVZ_SPE.**

Nevyjmenované zdroje

- **Nevyjmenované zdroje - Hlášení za oblast ovzduší už nepodávají.**
- **Pozor ale na IRZ a další agendy. Tam může povinnost vzniknout.**

Provozovatelé všech zdrojů, pokud překračují prahové hodnoty

- IRZ – Integrovaný registr znečištění
- E-PRTR – evropský IRZ

Prostřednictvím formuláře - F_IRZ

Provozovatelé všech zdrojů, pokud překračují prahové hodnoty

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 166/2006, ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosu znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES – **E-PRTR**.

- Ohlašovacím prahem látky pro emise do ovzduší je ohlašovací práh látky vypouštěné do ovzduší, která je současně znečišťující látkou (podle zákona o ovzduší).
- Emise do ovzduší se pro potřeby IRZ sledují u celkem 62 **látek – najdete je v příloze Nařízení.**

Provozovatelé všech zdrojů, pokud překračují prahové hodnoty

IRZ – Česká republika.

- **Nařízení vlády č. 145/2008 Sb.**, kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí, ve znění **nařízení vlády č. 450/2011 Sb. a 326/2020 Sb.**

Znečišťující látky a prahové hodnoty pro ohlašování úniků znečišťujících látek do integrovaného registru znečišťování:

Provozovatelé všech zdrojů, pokud překračují prahové hodnoty

č. ¹	číslo CAS	Ohlašovaná znečišťující látka	Prahová hodnota pro úniky	
			do ovzduší (kg/rok)	
92	100-42-5	Styren	100	
93	50-00-0	Formaldehyd	50	
94		Bromované difenyletery (PBDE): hexa-BDE a hepta-BDE ³	_2	
95		Soli a estery pentachlorfenolu	Odvozená hodnota ⁵	prahová
96		Polychlorované naftaleny (PCN)	Odvozená hodnota ⁶	prahová
97	50-32-8	Benzo(a)pyren	Odvozená hodnota ⁷	prahová
98	124-38-9	Oxid uhličitý (CO ₂) bez spalování biomasy	Odvozená hodnota ⁸	prahová

Provozovatelé všech zdrojů, pokud překračují prahové hodnoty

Vysvětlivky

1 Číselné označení látky odpovídá pořadovému číslu, které navazuje na seznam látek v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES.

2 Pomlčka (-) označuje, že pro příslušný parametr a danou složku nevzniká ohlašovací povinnost.

3 Celkové množství následujících hromovaných difenyletherů (PBDE): hexa-BDE a hepta-BDE.

4 Při překročení některé z prahových hodnot znečišťující látky hromované difenylethery (PBDE) jako celkového množství hromovaných difenyletherů penta-BDE, okta-BDE a deka-BDE, které jsou stanoveny v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, se ohlašuje v příslušném úniku i celkové množství hromovaných difenyletherů hexa-BDE a hepta-BDE.

Provozovatelé všech zdrojů, pokud překračují prahové hodnoty

5 Při překročení některé z prahových hodnot znečišťující látky pentachlorfenol (PCP), které jsou stanoveny v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, se ohlašuje v příslušném úniku i celkové množství solí a esterů pentachlorfenolu.

6 Při překročení některé z prahových hodnot znečišťující látky naftalen, které jsou stanoveny v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, se ohlašuje v příslušném úniku i celkové množství polychlorovaných naftalenů.

7 Při překročení některé z prahových hodnot znečišťující látky polycyklické aromatické uhlovodíky (PAH), které jsou stanoveny v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, se ohlašuje v příslušném úniku i celkové množství benzo(a)pyrenu.

8 Při překročení prahové hodnoty znečišťující látky oxid uhličitý (CO_2), která je stanovena v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006, se ohlašuje v příslušném úniku i celkové množství oxidu uhličitého (CO_2) bez spalování biomasy.

Všichni relevantní

MŽP – do 31.3.2023

Oznámení o počtu systémů požární ochrany a hasicích přístrojů s halony, množství v nich obsažených halonů § 11 odst. 2 zákona č. 73/2012 Sb. / příloha č. 6 k vyhl. č. 243/2023 Sb.

Probíhá prostřednictvím formuláře F_OVZ_PO.

§ 11, odst. 2) zákona – Osoba, která skladuje halony nebo vlastní systém požární ochrany anebo hasicí přístroj s halony, je povinna do 31. března za uplynulý kalendářní rok podat zprávu ministerstvu obsahující jeho typ a popis instalace, počet a množství v něm obsažených halonů, množství použitých halonů, množství skladovaných halonů, opatření ke snižování jejich emisí a odhad těchto emisí.

Všichni relevantní

MŽP – do 31.3.2023

Probíhá pouze přes ISPOP prostřednictvím formuláře F_OVZ_RL.

- Zpráva o množství fluorovaných skleníkových plynů a regulovaných látek (získání nebo předání z nebo do jiného členského státu EU, zneškodnění, znovuzískání, recyklace, regenerace a zneškodnění) - § 11 odst. 1 zákona č. 73/2012 Sb. / příloha č. 6 k vyhl. č. 243/2023 Sb.
- **§ 11, odst. 1) zákona** - Osoba, která v kalendářním roce
 - a) získá od osoby z jiného členského státu Evropské unie více než 200 tun ekvivalentu CO₂ fluorovaných skleníkových plynů,
 - b) předá osobě do jiného členského státu Evropské unie více než 200 tun ekvivalentu CO₂ fluorovaných skleníkových plynů,
 - c) zneškodní více než 200 tun ekvivalentu CO₂ fluorovaných skleníkových plynů, nebo
 - d) uvede poprvé na trh na území České republiky, s výjimkou dovozu, znovuzíská, recykluje, regeneruje nebo zneškodní regulované látky,
- **podá nejpozději do 31. března** následujícího kalendářního roku ministerstvu zprávu, ve které uvede názvy a množství získaných, předaných nebo zneškodněných fluorovaných skleníkových plynů, s uvedením členského státu, ze kterého byly tyto látky získány nebo do kterého byly předány, a původ látek, které byly zneškodněny, nebo názvy a množství regulovaných látek uvedených na trh, znovuzískaných, recyklovaných, regenerovaných nebo zneškodněných, s uvedením původu těch látek, které byly zneškodněny.

Náležitosti vázané na povinnost zjišťování úrovně znečišťování:

**Vyhláška č. 415/2012 Sb., § 26, odst. 2 a Příloha č. 11
Náležitosti souhrnné provozní evidence**

V údajích souhrnné provozní evidence ohlašuje provozovatel v příslušných položkách bodů 1.2. až 1.4. celkové množství emisí znečišťujících látek, vypuštěných do ovzduší ze stacionárního zdroje za vykazovaný kalendářní rok, pro které má provozovatel stacionárního zdroje podle § 6 odst. 1 zákona stanovenou povinnost zjišťovat emise.

Úroveň znečišťování zjišťuje provozovatel (§ 6, odst. 1):

- u znečišťující látky, pro kterou má stanoven specifický emisní limit nebo emisní strop,
- pokud je tak výslovně stanoveno v prováděcím právním předpisu (u znečišťující látky, pro niž má stanovenu pouze technickou podmínku provozu)

Úroveň znečištění zjišťuje provozovatel (§ 6, odst. 1):

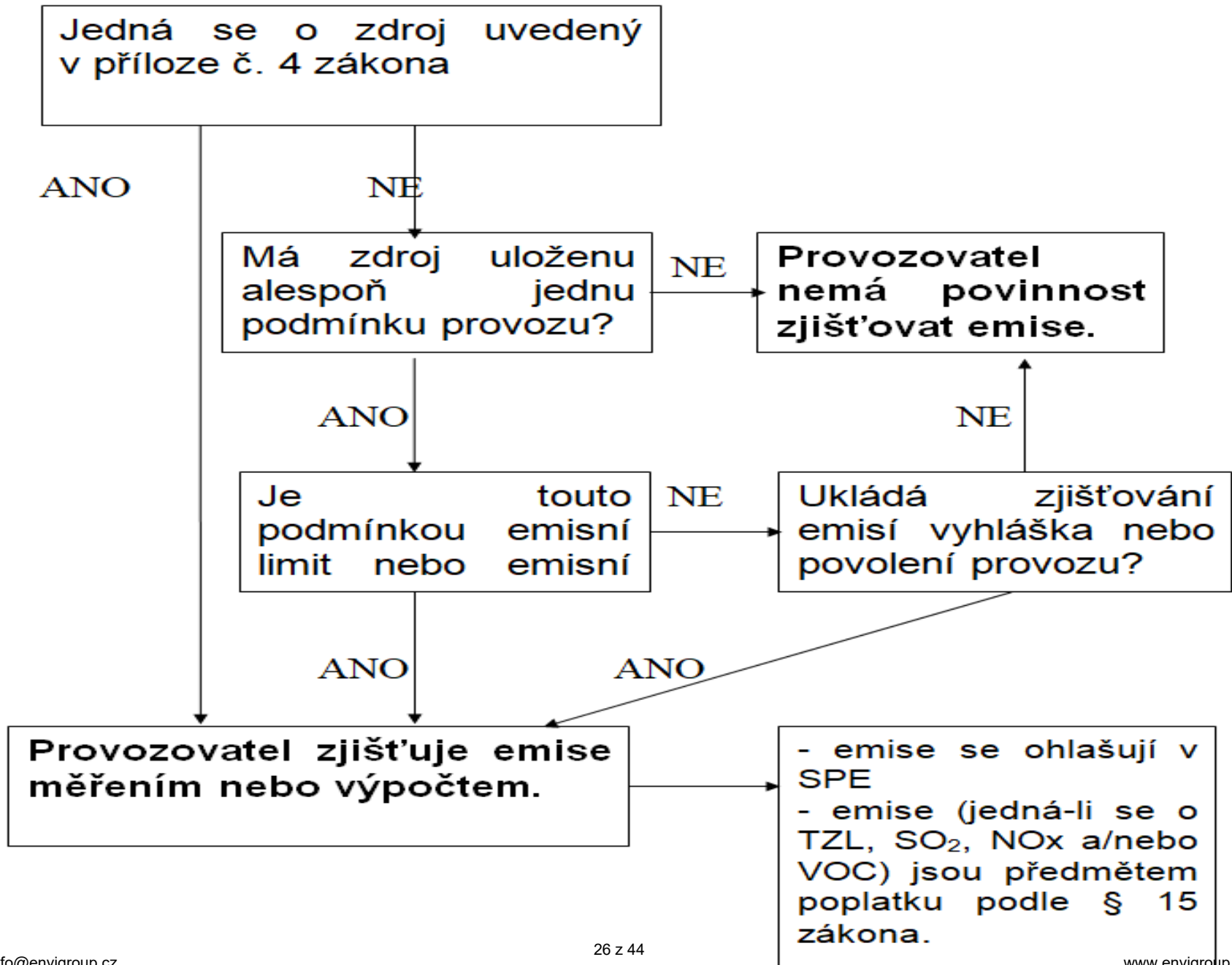
- pokud je tak výslovně stanoveno v povolení provozu (u znečišťující látky, pro niž má stanovenu pouze technickou podmínku provozu),
- u stacionárního zdroje a znečišťujících látek uvedených v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

Provozovatel stacionárního zdroje zjišťuje úroveň znečišťování měřením (§ 6, odst. 2)

- V případě, kdy nelze, s ohledem na dostupné technické prostředky, měřením zjistit skutečnou úroveň znečišťování, nebo v případě vybraných stacionárních zdrojů vnášejících do ovzduší těkavé organické látky uvedených v prováděcím právním předpisu, rozhodne krajský úřad na žádost provozovatele, že pro zjištění úrovně znečišťování se namísto měření použije výpočet.

Provozovatel stacionárního zdroje zjišťuje úroveň znečištění měřením (§ 6, odst. 2)

- Výpočet namísto měření se použije také v případě záložních zdrojů energie (nově pod 500 hodin provozu v klouzavém průměru).
- Výpočet - v případě stacionárních zdrojů, u kterých tak s ohledem na jejich vliv na úroveň znečištění a na možnost ovlivnění výsledných emisí stanoví prováděcí právní předpis.

Zjišťování úrovně znečišťování výpočtem

Vyhláška č. 415/2012 Sb., § 12 **Způsob zjišťování úrovně znečišťování výpočtem**

(K § 6 odst. 9 zákona)

Odst. 1) Výpočet za účelem zjištění emisí se provádí jednou za kalendářní rok jedním z těchto způsobů

a) bilancí technologického procesu jako rozdíl mezi hmotností znečišťující látky do procesu vstupující a hmotností znečišťující látky z procesu vystupující jinými cestami než emisí do vnějšího ovzduší (dále jen "hmotnostní bilance"),

b) jako součin emisního faktoru uvedeného pro odpovídající skupinu stacionárních zdrojů ve Věstníku Ministerstva životního prostředí a počtu jednotek příslušné vztažné veličiny na stacionárním zdroji v požadovaném časovém úseku, nebo

c) jako součin měrné výrobní emise **stanovené jednorázovým autorizovaným měřením** a příslušné vztažné veličiny, **pokud je tak stanoveno v povolení provozu.**

Odst. 2) U stacionárních zdrojů uvedených v části II přílohy č. 5 se hmotnostní bilance pro těkavé organické látky provádí podle části IV přílohy č. 5.

Formulář	Zákon/vyhláška	Termín podání/ Ověřovatel
F_OVZ_SPE	Ohlášení souhrnné provozní evidence § 17 odst. 3 písm. c) zákona č. 201/2012 Sb.	31. 3. 2024 MŽP
F_OVZ_POPL	Podání poplatkového přiznání § 15 odst. 8 zákona č. 201/2012 Sb.	31. 3. 2024 KÚ (MHMP)
F_OVZ_PO	Zpráva o halonech, systémech požární ochrany a hasicích přístrojích s halony § 11 odst. 2 zákona č. 73/2012 Sb. / Příloha č. 6 k vyhlášce č. 243/2023 Sb.	31. 3. 2024 MŽP
F_OVZ_RL	Zpráva o množství fluorovaných skleníkových plynů (získání nebo předání z nebo do jiného členského státu EU, zneškodnění) a regulovaných látek (znovuzískání, recyklace, regenerace a zneškodnění) § 11 odst. 1 zákona č. 73/2012 Sb. / Příloha č. 3 k vyhlášce č. 243/2023 Sb.	31. 3. 2024 MŽP
F_OVZ_KTSP	Hlášení o kontrole technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 10-300 kW včetně, sloužícího jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění podle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb.	do 60 dnů od vystavení dokladu MŽP

Poplatkové přiznání

§ 15 Poplatek za znečišťování

(1) Poplatníkem poplatku za znečišťování je provozovatel stacionárního zdroje uvedeného **v příloze č. 2 k tomuto zákonu.**

(2) Předmětem poplatku za znečišťování jsou znečišťující látky, které jsou vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji a pro které má provozovatel povinnost zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1 písm. a).

Poplatkové přiznání

(3) Od poplatku za znečišťování se osvobozují znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji v provozovně, u které celková výše poplatků za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč.

(4) Základem poplatku za znečišťování je množství emisí **ze stacionárního zdroje nebo zdrojů** v tunách.

Poplatkové přiznání

(5) Poplatek za znečišťování se vypočte jako součin **základu poplatku, sazby a koeficientu úrovně emisí** uvedeného v příloze č. 9 bodu 2 k tomuto zákonu, stanoveného podle nejvyšší dosažené denní průměrné hodnoty koncentrace dané znečišťující látky v celém poplatkovém období, zjištěné na základě kontinuálního měření emisí. Po sečtení poplatků za jednotlivé znečišťující látky za všechny stacionární zdroje v rámci provozovny⁴⁾ se celková částka **zaokrouhlí na celé stokoruny nahoru.**

Poplatkové přiznání

(6) Poplatek za znečišťování se u znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nevyměří, pokud

a) je na tomto stacionárním zdroji provedena rekonstrukce nebo modernizace, v jejímž důsledku dosahuje v celém poplatkovém období nižších ročních emisí tuhých znečišťujících látek nejméně o 30 %, oxidů síry vyjádřených jako oxid siřičitý nejméně o 55 %, oxidů dusíku vyjádřených jako oxid dusičitý nejméně o 55 % nebo těkavých organických látek nejméně o 30 % ve srovnání s rokem 2010, nebo

Poplatkové přiznání

b) stacionární zdroj dosahuje podle údajů z kontinuálního měření emisí v celém poplatkovém období nižší emisní koncentrace nežli 50 % hodnoty specifického emisního limitu.

Splnění podmínky uvedené v písmenu b) se prokazuje prostřednictvím denních průměrných hodnot koncentrací dané znečišťující látky, zjištěných postupem stanoveným prováděcím právním předpisem.

Poplatkové přiznání

Čl. LXXXIII

Přechodná ustanovení

3. Poplatek za znečišťování za kalendářní rok 2021 se vypočte podle právní úpravy účinné do 31. prosince 2021.

<http://www.mzp.cz/cz/stanoviska>

Stanovisko odboru ochrany ovzduší a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí k vybraným ustanovením § 15 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 382/2015 Sb. (dále jen „zákon“)

Jde o stanovisko k poplatkům za znečištění ovzduší a to ke slevám či nevyměření poplatku. Určeno provozovatelům i orgánům krajů a Magistrátu hl.m.Prahy.

Poplatkové přiznání

(7) Poplatkovým obdobím je kalendářní rok.

Poplatkové přiznání

(8) Poplatník je povinen do 31. března roku následujícího po skončení poplatkového období podat krajskému úřadu poplatkové přiznání prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle jiného právního předpisu¹¹⁾. Poplatkové přiznání není povinen podat poplatník, u něhož celková výše poplatků za provozovnu za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč.

Poplatkové přiznání

(9) Krajský úřad vydá do 4 měsíců od podání poplatkového přiznání platební výměr. Poplatek za znečištění ovzduší je splatný do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.

Poplatkové přiznání

(10) Pokud výše stanoveného poplatku za skončené poplatkové období přesahuje částku 200 000 Kč, je poplatník povinen platit měsíční zálohy pro poplatkové období bezprostředně následující po kalendářním roce, ve kterém měl povinnost podat poplatkové přiznání za skončené poplatkové období, a to ve výši jedné dvanáctiny stanoveného poplatku. Krajský úřad rozhodne o povinnosti platit poplatek za znečišťování ovzduší prostřednictvím záloh v rámci platebního výměru za skončené poplatkové období. Poplatník je povinen zaplatit měsíční zálohu do dvacátého pátého dne kalendářního měsíce, ke kterému se vztahuje.

Poplatkové přiznání

(11) Dojde-li k uvedení stacionárního zdroje do provozu a je zřejmé, že poplatek za znečišťování ovzduší vztahující se k tomuto zdroji přesáhne v bezprostředně následujícím poplatkovém období částku 200 000 Kč, rozhodne krajský úřad o stanovení záloh pro dvě poplatková období bezprostředně následující po roce uvedení stacionárního zdroje do provozu; přitom vychází ze jmenovitého tepelného příkonu nebo z projektované kapacity tohoto zdroje.

Poplatkové přiznání

(12) Krajský úřad zašle stejnopis platebního výměru do 7 dní od jeho doručení příslušnému celnímu úřadu.

(13) Správu poplatku za znečišťování ovzduší vykonávají krajské úřady místně příslušné podle umístění jednotlivých stacionárních zdrojů. Správu placení tohoto poplatku vykonávají příslušné celní úřady.

Poplatkové příznání

Sazby poplatků za znečištění a koeficienty úrovně emisí

1. Znečišťující látky, které podléhají zpoplatnění a sazby poplatků za znečištění v jednotlivých letech (v Kč/t)

	2013 až 2016	2017	2018	2019	2020	2021 a dále
TZL	4 200	6 300	8 400	10 500	12 600	14 700
SO₂	1 350	2 100	2 800	3 500	4 200	4 900
NO_x	1 100	1 700	2 200	2 800	3 300	3 900
VOC	2 700	4 200	5 600	7 000	8 400	9 800

Poplatkové přiznání

2. Koeficienty úrovně emisí vztažené k dosahovanému procentu specifického emisního limitu

<50 %	50-60 %	> 60-70 %	> 70-80 %	> 80-90 %	> 90 %
0	0,2	0,4	0,6	0,8	1

Závěr

- Autor příspěvku upozorňuje, že tento text ani jeho části **nelze v žádném případě považovat za výklad zákonů** na ochranu ovzduší, ale jde pouze o presentaci osobních zkušeností a praxe autora a určitý komentář a návod k dalšímu postupu. K výkladu jsou v ČR kompetentní pouze soudy všech stupňů. Tento materiál není oficiálním materiálem ČIŽP ani jiného orgánu. Autor tohoto příspěvku využil zkušenosti svých kolegů (i kolegyň) v oblasti ochrany ovzduší. Protože už pouhý jejich výčet by způsobil překročení rozsahu příspěvku, neuvádí jejich jména a pouze jim děkuje.
- Emisím zmar

Uhlíková stopa

Ing. Zbyněk Krayzel

602 829 112

zbynek.krayzel@seznam.cz

www.krayzel.cz

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Uhlíková stopa je **suma vypuštěných skleníkových plynů** vyjádřená v CO₂ ekvivalentech.

Nejčastěji je používána ve spojitosti s výrobky a definuje sumu všech skleníkových plynů, které byly vypuštěny při výrobě daného výrobku.

Podobná charakteristika výrobků slouží k výběru toho, jehož výroba má nejmenší dopad na životní prostředí.

Jedná se o ukazatel zatížení životního prostředí, který je odvozen od celkové ekologické stopy. Obvykle bývá vyjadřován v ekvivalentech CO₂. Tedy nikoliv v hmotnosti uhlíku samotného, ale z něj vzniklého oxidu uhličitého a také emitovaných dalších skleníkových plynů (např. metanu, oxidu dusného, halogenovaných uhlovodíků), jejichž hmotnost je ale přepočítána na to, kolik CO₂ by mělo týž oteplující účinek. Je ale potřeba dát pozor na to, že někdy se v údajích o uhlíkové stopě ony další plyny zanedbají, což může znamenat i velký rozdíl (je to problém i údajů v následujícím textu). Termín, který jasně naznačuje jejich zahrnutí, je tzv. **skleníková stopa**.

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Výhody znalosti uhlíkové stopy:

Identifikace rezerv a úspora nákladů – Analýza emisí skleníkových plynů umožní identifikovat rezervy materiálů či definovat potenciální úspory, které pomohou při zvýšení efektivity fungování podniku.

Informace pro investory, dodavatele a odběratele – Informace o „uhlíkové náročnosti“ provozu či služeb podniků požaduje stále rostoucí počet investorů, dodavatelů a odběratelů.

Soulad s mezinárodními závazky a standardy v oblasti životního prostředí – Standardizované sledování (GHG Protocol, ISO 14064) a snižování emisí skleníkových plynů začíná být standardem, podobě jako v současné době např. normy ISO 9001 a ISO 14001.

Konkurenční výhoda při získávání veřejných zakázek – Environmentální hledisko (např. certifikace v oblasti emisí skleníkových plynů) je navrženo jako jedno z kritérií v rámci novelizovaného zákona o veřejných zakázkách.

Image firmy – Moderní image firmy zahrnuje environmentální hlediska. Jednou z nejdůležitějších součástí je v současné době realizace opatření pro ochranu klimatu.

Společenská odpovědnost – Vykazování a snižování emisí skleníkových plynů (tzv. uhlíková stopa firmy) je často zahrnováno do systému společenské odpovědnosti firem

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Jaké jsou zdroje uhlíkové stopy?

Spotřebovaná energie – jedná se o největší zdroj uhlíkové stopy. Je však nutno vzít v potaz, jakého je energie původu (zda je vyrobena z obnovitelných, či neobnovitelných zdrojů).

Doprava – konkrétně konkrétní prostředky spalující fosilní paliva.

Průmysl – jedná o stroje spalující fosilní paliva či CO₂, kterou vyprodukuje vyrobený produkt během svého životního cyklu. Nicméně do uhlíkové stopy se započítávají i emise vypuštěné v důsledku chemických reakcí použitých při výrobě.

Zemědělství a lesnictví – jedná se o emise z obdělávání půdy a z chování dobytka, nicméně toto odvětví může díky rostlinám i mnoho CO₂ spotřebovat, což se výrazně projeví ve finální uhlíkové stopě.

Toto jsou jen hlavní zdroje uhlíkové stopy ve světě. Samozřejmě ostatních zdrojů je mnohem víc, a i to je potřeba vzít v potaz při stanovování uhlíkové stopy.

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Přímá a nepřímá stopa

Uhlíkovou stopu lze rozdělit na přímou a nepřímou.

Přímá (primární) stopa – množství skleníkových plynů vypuštěných bezprostředně při dané aktivitě (při výrobě elektřiny, vytápění, spalování pohonných hmot, atd.).

Nepřímá (sekundární) stopa – množství skleníkových plynů vypuštěných během celého životního cyklu výrobku – od výroby až po případnou likvidaci.

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Úrovně uhlíkové stopy

Uhlíkovou stopu lze měřit na různých úrovních – úroveň národní, městská, podniku, jednotlivce, produktu (včetně např. odpadu), akce (festival) atd.

Podniková úroveň – Uhlíková stopa podniku

Uhlíková stopa podniku je měřítkem dopadu fungování společnosti na životní prostředí a zejména na klimatické změny. Měří množství skleníkových plynů, které odpovídají aktivitám či produktům firmy.

Patří sem všechny uvolněné emise spadající do fungování podniku. V současnosti se pro výpočet podnikové uhlíkové stopy používá Protokol o skleníkových plynech (GHG Protocol), který dělí uhlíkovou stopu na tři kategorie: emise kategorie 1 (Scope 1), emise kategorie 2 (Scope 2) a emise kategorie 3 (Scope 3).

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Scopes

Scope 1 (přímé emise) – aktivity, které spadají pod daný podnik a jsou jím kontrolovány, při nichž jsou uvolňovány emise přímo do ovzduší. Jde o přímé emise. Zahrnují například emise z kotlů či generátorů spalujících fosilní paliva v podniku, emise z mobilních zdrojů (např. automobilů) vlastněných podnikem či emise z průmyslových procesů, emise ze zpracování odpadů či čištění odpadních vod v zařízeních provozovaných podnikem.

Scope 2 (nepřímé emise z energie) – emise spojené se spotřebou nakupované energie (elektriny, tepla, páry či chlazení), které nevznikají přímo v podniku, ale jsou důsledkem aktivit podniku. Jde o nepřímé emise ze zdrojů, které podnik přímo nekontroluje, přesto má na jejich velikost zásadní vliv.

Pokud podnik sám produkuje elektrinu/teplo a prodává je dalším odběratelům či pokud nakupovanou elektrinu/teplo prodává dalším odběratelům (například nájemcům) a množství této elektriny je měřeno, odečítá se od celkových Scope 2 emisí. Postup stanovení Scope 2 emisí (z hlediska výroby vlastní energie z obnovitelných zdrojů energie a dalších faktorů) byl inovován v lednu 2015 a **podrobné metodiky jsou k dispozici na stránkách GHG Protokolu.**

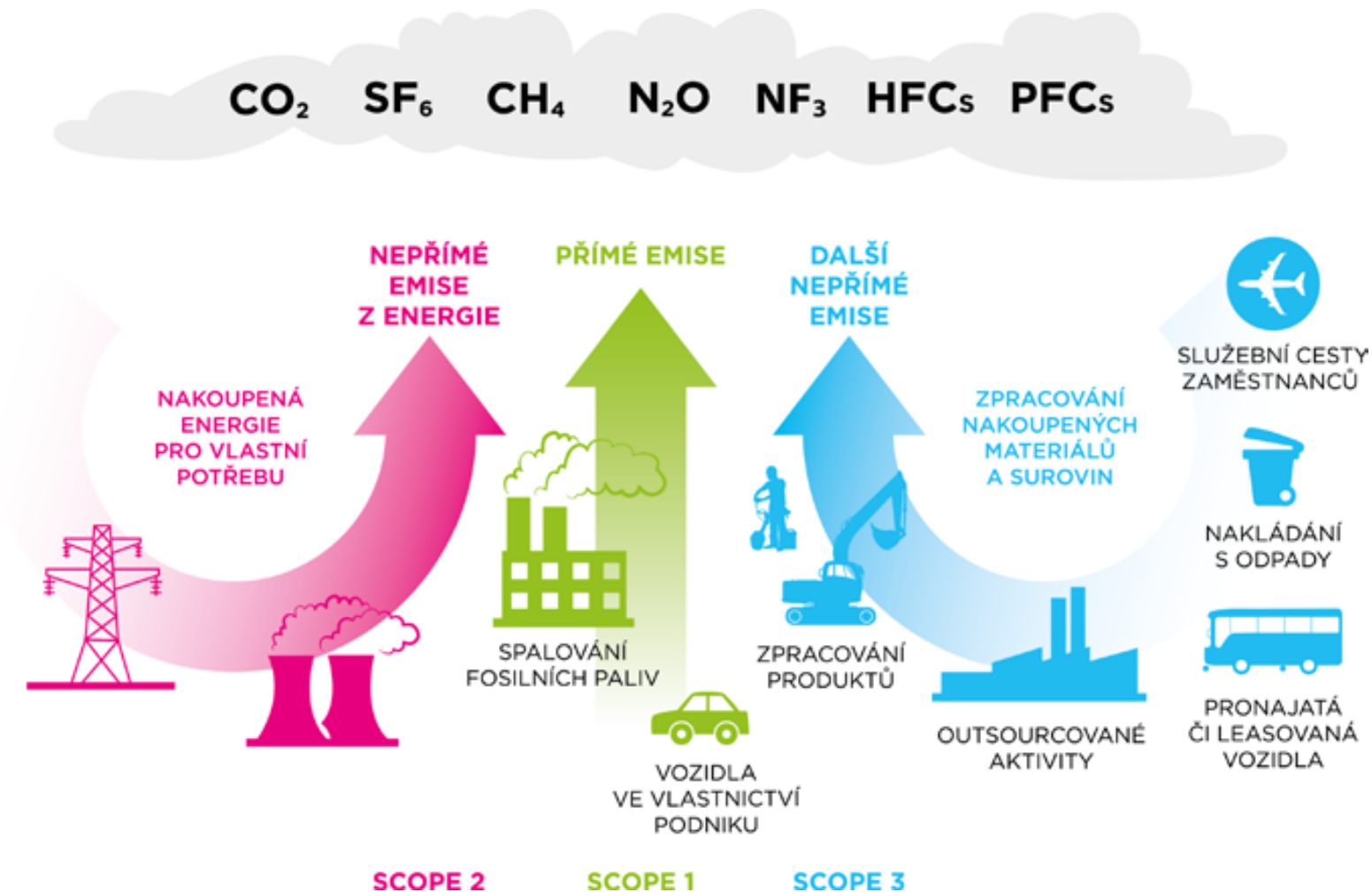
Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Scope 3 (další nepřímé emise) – emise, které jsou následkem aktivit podniku a které vznikají ze zdrojů mimo kontrolu či vlastnictví podniku, ale nejsou klasifikovány jako Scope 2 (např. služební cesty letadlem, ukládání odpadu na skládku, nákup a doprava materiálu třetí stranou atp.). Z definice vyplývá, že jde o nejširší a logicky nejméně přesně vymezenou kategorii. Zatímco Scope 1 a Scope 2 emise jsou mezi podniky dobře srovnatelné, Scope 3 emise jsou srovnatelné jen v omezené míře. Proto je v GHG Protokolu a v CDP databázi povinné vykazování Scope 1 a Scope 2 emisí, zatímco Scope 3 jsou pouze doporučené. V posledních letech se však oblast Scope 3 stává stále důležitější a firmy standardně vykazují přinejmenším nejdůležitější položky v rámci Scope 3. Mohou zde prokázat inovativní management snižování emisí.

Podrobný technický popis kalkulace hlavních typů Scope 3 emisí poskytuje GHG Protokol.

Při stanovení uhlíkové stopy podniku je nezbytné správně vyčíslit všechny Scope 1 a Scope 2 emise, jež jsou z pohledu GHG Protokolu a dalších standardů povinné. Scope 3 emise jsou nepovinné – doporučujeme vybrat ty položky, které jsou z pohledu managementu či z hlediska provozu podniku nejdůležitější, resp. které je možné efektivně omezovat.

SLOŽENÍ UHLÍKOVÉ STOPY PODNIKU

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Skleníkové plyny (GHG – Green House Gases)

Jde o plyny, které se vyskytují v atmosféře Země a přispívají ke skleníkovému jevu. Jsou jednak přírodního původu (jako vodní pára, metan), jednak je uvolňuje svojí činností člověk (především spalováním fosilních paliv, ale i řadou dalších aktivit). V kontextu lidmi způsobené změny klimatu a uhlíkové stopy nás zajímá druhá skupina těchto plynů.

GHG Protokol1 eviduje celkem **sedm antropogenních skleníkových plynů**, které jsou **relevantní z hlediska uhlíkové stopy podniku**. V tabulce uvádíme hlavní zdroje těchto plynů, jejich označení, zdroje a koeficient globálního ohřevu. Nejběžnějším z nich je oxid uhličitý – CO₂, který vzniká pokaždé, když látka obsahující uhlík (C) reaguje v atmosféře s kyslíkem (O₂). Oxid uhličitý zastřešuje všechny skleníkové plyny, můžeme je na něj převést. **Směnným kurzem je v tomto příměru tzv. potenciál globálního ohřevu (GWP).**

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

GWP – potenciál globálního ohřevu

Míra potenciálního příspěvku daného plynu ke skleníkovému jevu. Jednotkou je příspěvek ke skleníkovému efektu jedné molekuly CO_2 . Pomocí těchto koeficientů je možné určit tzv. ekvivalent CO_2 (zapisován jako $\text{CO}_2\text{ekv.}$, $\text{CO}_2\text{eq.}$, CO_2e), tedy množství CO_2 , které by mělo ekvivalentní příspěvek ke skleníkovému jevu atmosféry stejný jako dané množství příslušného plynu. Obvykle se vztahuje k časovému horizontu 100 let.

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Tabulka č. 1 – Skleníkové plyny a GWP

Skleníkový plyn	Chemická značka	Zdroje (z lidské činnosti)	GWP
Oxid uhličitý	CO ₂	Spalování fosilních paliv a biomasy (80 %); odlesňování; aerobní rozklad organických látek; eroze.	1
Metan	CH ₄	Anaerobní rozklad organických látek, spalování biomasy a skládky odpadů (5 %); zpracování zemního plynu a ropy, uhelné zdroje, úniky plynu, chov dobytka, pěstování rýže (25 %).	25
Oxid dusný	N ₂ O	Zemědělská činnost, výroba kyseliny dusičné a adipové, spalovací procesy, raketová a letecká technika.	298
Fluorované uhlovodíky	HFC	Průmyslové procesy, náhrada freonů v chladicích a klimatizačních zařízeních, hnací plyny – hasící přístroje, čisticí látky, pěnidla.	650–14 800
Perfluoruhlovodíky	PFC	Chladicí zařízení, průmyslové procesy, výroba hliníku a polovodičů, léčiva, kosmetika.	6 500–23 000
Fluorid sírový	SF ₆	Elektrotechnický průmysl, tavení hořčíku a hliníku.	22 800–23 900
Fluorid dusitý	NF ₃	Výroba plazmových obrazovek, solárních panelů a displejů z kapalných krystalů, selektivní činidlo. ^{12 z 44}	17 200

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Emisní faktory

Emisní faktory vyjadřují množství skleníkových plynů v tunách oxidu uhličitého či dalších skleníkových plynů vztažených na jednotku energie nebo využívají jiné jednotkové vyjádření (na hmotnostní či objemové množství produktu). Tyto faktory je v dalším kroku nutné převést na odpovídající množství skleníkových plynů vyjádřené v ekvivalentech oxidu uhličitého (CO₂ekv.) pomocí GWP daného plynu. Některé emisní faktory jsou národně specifické – například u elektřiny záleží na národním energetickém mixu, který je u každé země jiný a navíc se mění v čase. Podobně u konkrétních výrobků (například počítač) je vhodné získat emisní faktor přímo od výrobce daného produktu.

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Jednotky

Uhlíková stopa podniku se obvykle vyjadřuje v tunách ekvivalentu oxidu uhličitého (t CO₂ ekv.). V případě dílčích aktivit či uhlíkové stopy produktu lze použít kilogramy (kg) či gramy (g) CO₂ ekv. Jednotky vstupních dat pro výpočet uhlíkové stopy jsou mnohem pestřejší. V případě energie jde nejčastěji o kWh či MWh. Ostatní používané jednotky energie (např. jouly či kalorie) je nutné převést na tuto jednotku. U dalších vstupů jde nejčastěji o hmotnost (tuny, kilogramy) či objem (kubické metry, litry).

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Uhlíková neutralita

Uhlíková neutralita znamená dosažení nulové uhlíkové stopy. Jde o poněkud zavádějící termín. V případě naprosté většiny podniků se jedná o nereálný cíl. Podniky se musí primárně věnovat své činnosti a při tom nevyhnutelně vznikají emise skleníkových plynů. Uhlíková neutralita proto znamená dosažení nulových **čistých emisí**. To znamená vyrovnaní produkce emisí a jejich odstraňování z atmosféry, například prostřednictvím offsetů. Klíčové je, že prvotním zájmem každého původce emisí by mělo být **snižování** jejich hrubého (absolutního) množství emisí a až druhým krokem jejich offsetování.

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Offsets

Offsets jsou definovány jako kvantifikované snížení emisí skleníkových plynů používané pro kompenzaci (tj. offset) emisí skleníkových plynů emitovaných někde jinde (jiným původcem), například pro splnění dobrovolného nebo povinného cíle redukce emisí skleníkových plynů.

Kompenzace jsou vypočteny vzhledem k výchozí hodnotě, která představuje hypotetický scénář pro původní stav (tj. úroveň emisí v případě neexistence offsetového projektu).

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Adicionalita

Adicionalita ve vztahu k offsetům znamená česky **doplňkovost**. Ve stručnosti znamená, že musí jít o uskutečnění kompenzačních opatření, která by jinak nebyla realizována. Pokud je například ze zákona provedena náhradní výsadba či opětovné zalesnění lesní půdy, nejde o adicionalitu, neboť nedojde k asimilaci CO₂ navíc oproti stavu *byznys-as-usual*. Pro testování, zda offsetový projekt splňuje podmínky adicionality, lze aplikovat následující kritéria:

- Opatření není vyžadováno současnou regulací.
- Není to běžná praxe v daném sektoru či regionu.
- Existuje záruka, že projekt bude implementován v potřebném časovém horizontu (nedojde např. k zanedbání údržby o nově vysazenou zeleň, tak aby během svého života vázala z atmosféry potřebné množství oxidu uhličitého).

Základní normy

Jaká je současná legislativa ohledně uhlíkové stopy?

V ČR zatím neexistuje jasně daný závazek ze strany státu, který by firmy tlačil k splňování určitých standardů. Snižování uhlíkové stopy a uhlíková neutralita je zpravidla považováno za morální odpovědnost firem, či jako důsledek tlaku spotřebitelů. Nicméně dle odborníků se v budoucnu stane reporting uhlíkové stopy samozřejmou věcí, jako je např. podání daně z příjmu, a proto je v zájmu firem, aby začaly svou uhlíkovou stopu řešit již nyní.

Základní normy

GHG Protokol (<http://www.ghgprotocol.org>)

GHG protokol je světově nejvíc rozšířená metoda počítání skleníkových plynů pro společnosti ze soukromého i veřejného sektoru. Poskytuje nejen způsoby měření emisí, ale i následnou analýzu a postupy pro snižování emisí.

Korporátní standard pro měření a reportování uhlíkové stopy, používaný globálně. **Standardizuje postup měření, řízení a reportingu emisí skleníkových plynů z podniku.** U jeho zrodu stál Světový institut pro zdroje (WRI) a Světová podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (WBCSD). Je používán jako základ pro velké množství programů, které inventarizují emise skleníkových plynů. Od svého vzniku v roce 2001 ho využilo více než 1 000 podniků a dalších typů organizací.

Základní normy

Norma ČSN ISO 14064 – Skleníkové plyny

Normy ČSN ISO 14064 (ISO 14064-1, ISO 14064-2 a ISO 14064-3) představují relativně nový úsek norem souboru ISO 14000. Tyto normy se věnují problematice skleníkových plynů. Jejich použití se předpokládá zejména v programech obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů nebo v iniciativách organizací při stanovení, monitorování, vykazování a ověření inventarizací skleníkových plynů. Dále se využití této řady norem se též předpokládá při plánování, realizaci, vyhodnocování a validaci projektů na skleníkové plyny. Monitorování, vykazování, ověřování nebo validace emisí skleníkových plynů je za účelem jejich omezování ať už na dobrovolné nebo povinné (legislativou či ekonomicky vynucené) bázi.

Základní normy

Norma ČSN ISO 14064 – Skleníkové plyny

Norma ISO 14064 se skládá ze tří navzájem se doplňujících komponent. Norma ISO 14064-1 zahrnuje požadavky pro plánování, provedení, řízení a správu, vykazování a ověřování emisní inventury skleníkových plynů pro organizace.

Druhá část normy (14064-2) upravuje požadavky na monitoring a vykazování dosaženého snížení emisí či zvýšení propadů skleníkových plynů prostřednictvím projektů a/nebo projektově orientovaných činností.

Třetí část (14064-3) stanovuje zásady a požadavky pro ověřování inventarizací skleníkových plynů a pro validování a ověřování projektů na skleníkové plyny.

GHG Protokol a ISO 14064 jsou vzájemně v souladu.

Základní normy

Stanovení uhlíkové stopy dle ISO 14067

Mezinárodní organizací pro standardizaci vydala normu ISO 14067, která má za účel specifikovat požadavky a postupy při stanovení uhlíkové stopy, a to **včetně emisí způsobených životním cyklem vyrobeného produktu (v případě továrny).**

Norma je považována za nástroj pro kvantifikaci uhlíkové stopy a indikaci, v jakých odvětvích by uhlíková stopa mohla být snížena. Za “funkční jednotku” je v případě ISO 14067 považován buď **produkt** (v takovém případě se norma soustřeďuje na tzv. [life cycle assessment](#), během kterého se zjišťuje, v jaké životní části produktu - od výroby až po likvidaci, způsobí produkt nejvíce emisí skleníkových plynů a jak by je šlo snížit) či **služba** (jako je např. banka).

Měření uhlíkových emisí dle ISO 14067 má mnoho výhod, mezi hlavní ale patří transparentní kvantifikace a reporting uhlíkových emisí včetně životního cyklu produktu anebo skutečnost, že norma je přirozeně konzistentní i vůči ostatním mezinárodním normám, jako je např. 14044 (Environmentální management) či 14025 (Environmentální značky a prohlášení).

Základní normy

CDP – Carbon Disclosure Project (<https://www.cdp.net>)

CDP je dobrovolným schématem pro zveřejňování informací o uhlíkové stopě podniků a dopadu podniků na životní prostředí. Jedná se o globální iniciativu, do které na jedné straně podniky reportují podrobné údaje o uhlíkové stopě a management energie a uhlíku, na druhé straně z ní čerpají informace investoři a další zájemci. Do schématu reportují v současné době tisíce firem, včetně globálně nejvýznamnějších, a čerpá z něj informace 822 institucionálních investorů s celkovým objemem aktiv 95 trilionů dolarů. Vedle uhlíkové stopy má CDP program zaměřený na lesy a dodavatelský řetězec. Poskytování dat do CDP je založeno na online dotaznících pro firmy.

Uhlíková stopa podniku

Scope 1 podniku

Stacionární zdroje emisí (např. kotle na zemní plyn či uhlí, pece, turbíny, vytápění, spalovny, motory, generátory, zařízení protipožární techniky atp.).

Mobilní zdroje emisí (OA, LNA, TNA, buldozéry, jeřáby, vrtulníky, ponorky apod.)

Emise z průmyslových procesů (Svařování, odlakování, výroba, tavení kovů a mnoho dalších).

Další emise – např. skládky odpadů či čistírny odpadních vod ve vlastnictví podniku,

Uhlíková stopa podniku

Scope 2 podniku

Emise z **nakupované elektřiny, tepla, páry a chlazení atp.**

Jde o emise spojené se spotřebou nakupované energie (elektřiny, tepla, páry či chlazení), které nevznikají přímo v podniku, ale jsou důsledkem aktivit podniku.

Jde o nepřímé emise ze zdrojů, které podnik přímo nekontroluje, přesto má na jejich velikost zásadní vliv.

Uhlíková stopa podniku

Při stanovení uhlíkové stopy podniku je nezbytné správně vyčíslit všechny Scope 1 a Scope 2 emise, jež jsou z pohledu GHG Protokolu a dalších standardů povinné. Scope 3 emise jsou nepovinné – doporučujeme vybrat ty položky, které jsou z pohledu managementu či z hlediska provozu podniku nejdůležitější, resp. které je možné efektivně omezovat.

Uhlíková stopa podniku – Scope 3

Scope 3 (další nepřímé emise) – emise, které jsou následkem aktivit podniku a které vznikají ze zdrojů mimo kontrolu či vlastnictví podniku, ale nejsou klasifikovány jako Scope 2 (např. služební cesty letadlem, ukládání odpadu na skládku, nákup a doprava materiálu třetí stranou atp.).

Z definice vyplývá, že jde o nejširší a logicky nejméně přesně vymezenou kategorii.

Zatímco Scope 1 a Scope 2 emise jsou mezi podniky dobře srovnatelné, Scope 3 emise jsou srovnatelné jen v omezené míře. Proto je v GHG Protokolu a v CDP databázi povinné vykazování Scope 1 a Scope 2 emisí, zatímco Scope 3 jsou pouze doporučené.

V posledních letech se však oblast Scope 3 stává stále důležitější a firmy standardně vykazují přinejmenším nejdůležitější položky v rámci Scope 3. Mohou zde prokázat inovativní management snižování emisí. Podrobný technický popis kalkulace hlavních typů Scope 3 emisí poskytuje GHG Protokol.

Uhlíková stopa podniku – Scope 3

Zdroje emisních faktorů pro Scope 3 jsou velmi rozmanité – vždy je nutné ověřit jejich věrohodnost a aktuálnost. V případě řady položek (např. nakupované zboží či **likvidace odpadů**) **je nejspřávnější kontaktovat přímo výrobce či provozovatele a zjistit emisní faktor od něho.**

Dále se v této kategorii často používají databáze emisních faktorů pro nejrůznější položky. Některé z nich jsou placené (například švýcarská databáze Ecoinvent6), některé veřejně přístupné (britská DEFRA7).

Z hlediska komplexnosti dané problematiky (emisní faktory) a jejímu neustálému vývoji volí řada firem při výpočtu uhlíkové stopy cestu **externí spolupráce** s konzultační firmou.

Výpočet emisí skleníkových plynů by měl splňovat postup předepsaný podle mezinárodních standardů (např. GHG Protocol - viz ghgprotocol.org/greenhouse-gas-protocol-accounting-reporting-standard-cities) nebo ISO normy.

Uhlíková stopa podniku – Scope 3

Základní popis vašeho dodavatelsko-odběratelského řetězce z pohledu uhlíkové stopy.

Nejvýznamnější dodavatelé a odběratelé.

Uhlíková stopa podniku – Scope 3

Rozsah 3 je volitelný, ale poskytuje příležitost být inovativní v řízení skleníkových plynů. Společnosti se mohou chtít zaměřit na účetnictví a vykazování těch činností, které jsou relevantní pro jejich podnikání a cíle a pro které mají spolehlivé informace.

Pokud jde o kategorie, které se rozhodnou vykazovat, rozsah 3 nemusí být vhodný pro srovnání mezi společnostmi.

Některé z těchto činností budou zahrnuty do rozsahu 1, pokud jsou příslušné zdroje emisí vlastněny nebo kontrolovány společností (např. pokud je přeprava produktů prováděna ve vozidlech vlastněných nebo kontrolovaných společností). K určení, zda činnost spadá do rozsahu 1 nebo rozsahu 3, společnost by měl odkazovat na vybraný konsolidační přístup (ekvity nebo ovládání) použitý při stanovování jeho organizačních hranic.

Uhlíková stopa podniku – Scope 3

Scope 3:

- Nákup zboží a služeb**
- Nakládání s odpady a odpadními vodami** předanými třetí straně
- Distribuce zboží a služeb**
- Služební cesty** (v prostředcích, které nevlastní firma, jako jsou letadla, autobusy, vlaky, leasovaná auta či auta v soukromém vlastnictví)
- Dojíždění** zaměstnanců do práce
- Zpracování** prodávaných produktů
- Využití** prodávaných produktů
- Likvidace** prodávaných produktů
- Leasované a nájemní** zboží či služby
- Franšízy**
- Investice**

Uhlíková stopa podniku – Scope 3

Účtování emisí Scope 3 nemusí zahrnovat úplnou analýzu životního cyklu skleníkových plynů všech produktů a operací.

Obvykle je cenné zaměřit se na jednu nebo dvě hlavní činnosti vytvářející skleníkové plyny.

Ačkoli je obtížné poskytnout obecný návod, které emise ze Scope 3 zahrnout do soupisu, lze formulovat některé obecné kroky:

- Těžba a výroba nakupovaných materiálů a paliv
- Činnosti související s dopravou
- Přeprava zakoupeného materiálu nebo zboží
- Přeprava nakoupených PHM
- Služební cesty zaměstnanců
- Zaměstnanci dojíždějící do práce a z práce
- Přeprava prodávaných výrobků
- Přeprava odpadu
- Činnosti související s elektřinou nezahrnuté v rozsahu 2
- Těžba, výroba a doprava paliv spotřebovaných při výrobě elektřiny (buď nakoupených nebo vlastních vyrobených vykazující společností)

Uhlíková stopa podniku – Scope 3

- Nákup elektřiny, která je prodána konečnému spotřebiteli (nahlášena energetickou společností)
- Výroba elektřiny, která je spotřebována v systému T&D (nahlášená koncovým uživatelem)
- Pronajatá aktiva, franšízy a outsourcované činnosti – emise z takových smluvních ujednání jsou klasifikovány jako rozsah 3 pouze tehdy, pokud se na ně nevztahuje zvolený konsolidační přístup (vlastní kapitál nebo kontrola). Objasnění klasifikace pronajatého majetku by mělo být získáno od účetního společnosti (viz část o leasingu níže).
- Využívání prodávaných produktů a služeb
- Nakládání s odpady
- Likvidace odpadů vzniklých v provozech
- Likvidace odpadů vzniklých při výrobě
- nakupované materiály a paliva
- Likvidace prodaných výrobků po skončení jejich životnosti

Stopa podniku **Nástin výpočtu Scope 3**

- Primární suroviny a materiály – stopa suroviny
 - Kovy
 - Plasty
 - Dřevo
 - A další? Nutno posoudit a vybrat!
- Primární suroviny a materiály – doprava ze země či místa původu do místa zpracování
- Nákup ostatního zboží – stopa zboží na vstupu
 - Obaly (samotného balení)
 - Pitná voda
 - Balená voda
 - Kancelářský papír
 - Toaletní papír
 - IT technika (Počítače, Tiskárny ...)
 - Šroubováky
 - Soustruhy

Stopa podniku **Nástin výpočtu Scope 3**

- Ostatní zboží – doprava ze země původu do místa zpracování
- Doprava neprovozovaná Provozovatelem
 - Služební cesty leasovaná auta
 - Služební cesty auty v soukromém vlastnictví
 - Služební cesty autobusem
 - Služební cesty vlakem
 - Služební cesty letadlem
- Dojíždění zaměstnanců do práce
- Ostatní doprava třetí stranou
- Nákup služeb – BOZP, poradci, banky, školení, apod.
- Leasované a nájemní zboží či služby
- **Zpracování v místa zpracování (Scope 1 a 2)**

Stopa podniku **Nástin výpočtu Scope 3**

- Nakládání s odpady a odpadními vodami předanými třetí straně
 - Likvidace odpadů jinak než na skládkách
 - Ukládání odpadů na skládkách
 - Likvidace odpadních vod jinak než na ČOV podniku
- Nákup produktů koncovým uživatelem – konkrétní produkt (jak to vlastně probíhá)
- Doprava produktu z místa výroby do země a místa použití
- Distribuce zboží (prodej zboží třeba na prodejnách)? Nebo je to napřímo bez meziskladu:
 - Distribuce služeb (montáž? údržba?)
 - Zpracování prodávaných produktů (asi koncovým uživatelem). Musí něco udělat?
 - Využití prodávaných produktů
 - Franšízy
 - Investice
 - Likvidace prodaných výrobků po skončení jejich životnosti

Uhlíková stopa, úvod a pojmy

Uhlíková stopa produktu (výrobku) (Product Carbon Footprint)

Uhlíková stopa produktu zahrnuje emise skleníkových plynů vzniklé během životního cyklu výrobku – **od těžby surovin přes výrobu až po použití a po likvidaci odpadů.** K hodnocení jsou nutná data z posouzení životního cyklu výrobků (Life-Cycle Assessment, LCA). Výsledky je možné použít k porovnávání jednotlivých produktů z hlediska jejich dopadu na životní prostředí.

Uhlíková stopa produktu – výrobků

Uhlíková stopa výrobků:

Postup je v podstatě stejný, jako u uhlíkové stopy podniku, jen je třeba mít na vědomí, že se emise vztahují na výrobek. A to může být problém, protože různé výrobky mohou mít různou uhlíkovou stopu dle postupu, jakým jsou vyrobeny a distribuovány.

Odpad můžu vést na skládku 2 km od podniku a nebo je vezu do Ostravy.

Uhlíková stopa produktu – výrobků

- Primární suroviny a materiály – stopa suroviny
 - Kovy
 - Plasty
 - Dřevo
 - A další? Nutno posoudit a vybrat **dle toho, jaká surovina je pro ten či onen výrobek důležitá!**
- Primární suroviny a materiály – doprava ze země či místa původu do místa zpracování

Uhlíková stopa produktu – výrobků

- Nákup ostatního zboží – stopa zboží
 - Obaly (samotného balení)
 - Pitná voda
 - Balená voda
 - Kancelářský papír
 - Toaletní papír
 - IT technika (Počítače, Tiskárny ...)
 - Šroubováky
 - Soustruhy
 - A další? **Nutno posoudit a vybrat a rozpočítat do různých výrobků!**
- Ostatní zboží – doprava ze země původu do místa zpracování

Uhlíková stopa produktu – výrobků

- Doprava neprovozovaná Provozovatelem
 - Služební cesty leasovaná auta
 - Služební cesty auty v soukromém vlastnictví
 - Služební cesty autobusem
 - Služební cesty vlakem
 - Služební cesty letadlem
- Dojíždění zaměstnanců do práce
- Ostatní doprava třetí stranou
- Nákup služeb – BOZP, poradci, banky, školení, apod.
- Leasované a nájemní zboží či služby
- Zpracování v místa zpracování (Scope 1 a 2)**

Uhlíková stopa produktu – výrobků

- Nakládání s odpady a odpadními vodami předanými třetí straně
 - Likvidace odpadů jinak než na skládkách
 - Ukládání odpadů na skládkách
 - Likvidace odpadních vod jinak než na ČOV podniku
- Nákup produktů koncovým uživatelem – konkrétní produkt (jak to vlastně probíhá)
- Doprava produktu z místa výroby do země a místa použití
- Distribuce zboží (prodej zboží třeba na prodejnách)? Nebo je to napřímo bez meziskladu:
- Distribuce služeb (montáž? údržba?)
- Zpracování prodávaných produktů (asi koncovým uživatelem). Musí něco udělat?
- Využití prodávaných produktů
- Franšízy
- Investice
- Likvidace prodaných výrobků po skončení jejich životnosti

Uhlíková stopa produktu – výrobků

Nutno posoudit a vybrat a rozpočítat do různých výrobků!

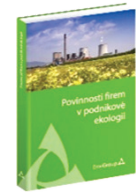

Uhlíková stopa může být vztažena na:

- **Na hmotnost výrobku**
- **Na kus výrobku**
- **Na objem výrobku**
- **Na cenu výrobku**
- **Na činnost (výrobkem je služba, hodina montéra apod.)**
- **Na tunu odpadu**
- **Na m³ odpadní vody**
- **Mnoho dalších.**

Závěr

- Autor příspěvku upozorňuje, že tento text ani jeho části **nelze v žádném případě považovat za výklad zákonů** na ochranu ovzduší, ale jde pouze o presentaci osobních zkušeností a praxe autora a určitý komentář a návod k dalšímu postupu. K výkladu jsou v ČR kompetentní pouze soudy všech stupňů. Tento materiál není oficiálním materiálem ČIŽP ani jiného orgánu. Autor tohoto příspěvku využil zkušenosti svých kolegů (i kolegyň) v oblasti ochrany ovzduší. Protože už pouhý jejich výčet by způsobil překročení rozsahu příspěvku, neuvádí jejich jména a pouze jim děkuje.
- Emisím zmar

Produkty z nakladatelství Envi Group

	<p>PRŮVODCE PODNIKOVOU EKOLOGIÍ - Interaktivní eBook Povinnosti s komentáři. INFOservis za Vás sleduje změny legislativy a jejich dopady do podnikové praxe. Filtrování povinností podle Vašich činností, možnost sestavení vlastní příručky. Snadná tvorba individuálních registrů právních požadavků - ideální a velmi efektivní pro systémy EMS! Přehledy povinností s aktivními odkazy na plná znění právních předpisů. Audit právní shody. Vzory a příklady podnikové provozní dokumentace! Součástí Průvodce je aplikace ILNO A ETIKETY NO (popis aplikace je uveden níže).</p>	<p>8 999 Kč + DPH roční přístup</p>
	<p>POVINNOSTI FIREM V PODNIKOVÉ EKOLOGII - Základní publikace Tato publikace Vám pomůže snadno zjistit, které povinnosti se Vaší firmy týkají a zároveň Vám nabídne jejich základní řešení. V publikaci je pro každou oblast přehled povinností s uvedením příslušných paragrafů a prováděcích právních předpisů, rozbor jednotlivých povinností, dotazníky pro snadné určení povinností, které se vztahují na Vaši firmu a další informace. Publikaci doplňují internetové e-Doplňky s dalšími dokumenty.</p>	<p>1 190 Kč + 0% DPH</p>
	<p>PŘÍRUČKA PRO OBLAST ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - kompletní manuál Chemické látky, závažné havárie, odpady, využívání a ochrana vod, ochrana ovzduší, IPPC, IRZ, obaly, ISO 14001. Ucelený a podrobný manuál podnikového ekologa. Rozbory legislativy, povinnosti a jejich řešení. Pro zachycení legislativních změn je publikace čtvrtletně aktualizována. Včetně CD VZOROVÁ DOKUMENTACE, na kterém naleznete elektronickou verzi příručky, vzory formulářů, příklady provozních řádů, havarijních plánů, platnou legislativu a další dokumenty.</p>	<p>4 490 Kč + 0% DPH, aktualizační servis: 3 999 Kč ročně</p>
	<p>PŘÍRUČKA PRO OBLAST ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - elektronická verze na CD PDF verze tištěné publikace Příručka pro oblast životního prostředí. VZOROVÁ DOKUMENTACE - balík nejpoužívanějších dokumentů, které firma potřebuje na úseku podnikové a průmyslové ekologie.</p>	<p>3 500 Kč + DPH</p>
	<p>ILNO A ETIKETY NO - IDENTIFIKAČNÍ listy a označení nebezpečných odpadů Soubor všech identifikačních listů nebezpečných odpadů včetně tvorby etiket pro označení nádob. Aplikace obsahuje databázi všech nebezpečných odpadů (cca 408 odpadů) s předvyplněnými charakteristikami pro vytvoření ILNO a etiket. Stačí jen zadat údaje o firmě a pak už jen tisknout. Všechny obsahové údaje je možné editovat. Součástí aplikace je on-line PRŮVODCE PODNIKOVOU EKOLOGIÍ (bližší popis Průvodce je uveden výše).</p>	<p>8 999 Kč + DPH roční přístup</p>
<p>Ekologická újma snadno a rychle</p>	<p>INTERAKTIVNÍ FORMULÁŘ PRO ZÁKLADNÍ HODNOCENÍ RIZIKA EKOLOGICKÉ ÚJMY Pro snadné zpracování základního hodnocení vlastními silami jsme pro Vás připravili aktivní formulář. Obsahuje všechny výjimky a souvztažnosti z předpisů a metodického pokynu. Při vyplňování formuláře tedy nemusíte nic dalšího studovat. Filtrování usnadňující vyplnění a omezující chyby • automatické vzorce • pohodlné vyplnění v Excelu • odkazy na předpisy a mapy • komentáře.</p> <p>ZPRACOVÁNÍ ZÁKLADNÍHO HODNOCENÍ RIZIK FORMOU SLUŽBY Kompletní zpracování základního hodnocení (cena cca 4 900 Kč/provozovna).</p>	<p>2 395 Kč + DPH</p>
<p>Posouzení objektu podle PZH</p>	<p>POSUZENÍ OBJEKTU PODLE ZÁKONA O PREVENCI ZÁVAŽNÝCH HAVÁRIÍ Zpracování protokolu o nezařazení podle zákona 224/2015 Sb. Od 1.10.2016 musí být pro objekty, ve kterých se nachází chemické látky/směsi zpracované posouzení.</p>	<p>cca 4 900Kč + DPH</p>
<p>Poradenství</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☛ Ekologický audit - posouzení stavu plnění povinností v oblasti ŽP, registr právních požadavků ☛ KONZULTACE: chemie, PZH, odpady, voda, ovzduší, IPPC, IRZ, ISPOP, obaly, ekologická újma, ADR ☛ Zpracování dokumentace v oblasti podnikové ekologie (provozní řády, havarijní plány ...) ☛ Zpracování dokumentace pro EMS podle ISO 14001, zavedení/udržování systému EMS ☛ Identifikační listy nebezpečných odpadů a označování nebezpečných/ostatních odpadů ☛ Výkon funkce externí ekolog vč. EMS podle 14001 ☛ Bezpečnostní poradce ADR ☛ Zpracování bezpečnostních karet pro chemické látky a směsi ☛ Zpracování a úprava bezpečnostních listů (ČJ, SK, NJ, AJ...) ☛ Zpracování oznámení nebezpečných směsí na MZd a na ECHA (notifikace), oznamování předmětů 	

Přehled aktuálních seminářů: více na www.envigroup.cz / vše možno i ON-LINE/záznam

Součástí všech seminářů je roční přístup k aplikaci: Průvodce podnikovou ekologií + komplet ILNO a značení odpadů.

PODNIKOVÝ EKOLOG: 5denní pracovní kurz pro podnikové ekology

Ing. Zdeněk Fildán, ENVIGROUP

- 15-17.+23-24.5. 2024
- Pětidenní pracovní kurz pro začínající podnikové ekology. Praktická výuka zjištění povinností subjektů v oblasti PE: tvorba dokumentace, příklady evidencí a hlášení. Povinnosti firem a jejich podrobné řešení.
- Kompletní vzorová dokumentace a software ekologa.

PODNIKOVÝ EKOLOG: 2denní kurz

Ing. Zdeněk Fildán, ENVIGROUP

- 18-19.4.24 Brno
- 20-21.6.24 Praha
- Dvoudenní intenzivní kurz pro funkci podnikový ekolog, praktický návod na zjištění povinností firmy.
- 25-26.4.24 Praha
- 29-30.7.24 Dvůr KnL
- Podrobný přehled povinností firem a způsob jejich řešení.
- 6-7.6.24 Olomouc
- 10-11.10.24 Praha
- Kompletní vzorová dokumentace a SW ekologa.

LEGISLATIVA ŽP V KOSTCE

Ing. Zdeněk Fildán, ENVIGROUP

- 13.3.24 Praha
- off-line záznam
- Rychlý přehled povinností firem a způsob jejich řešení. Legislativa ŽP vztahujících se na podnikovou praxi se zaměřením na důležité či problematické body.
- 22.5.24 Praha
- Kompletní dokumentace a software podnikového ekologa: roční aplikace Průvodce PE + aplikace ILNO a značení odpadů, kniha Povinnosti firem v PE. Informační služba o změnách legislativy INFOservis.
- 5.6.24 Brno

NOVÝ ISPOP 2024: Změny v ohlašování - aplikace ISPOP2, IRZ, SPE, odpady, SEPNO, obaly, voda

Ing. Pavel Machálek; Ing. Zdeněk Fildán

- off-line záznam
- Změny v ohlašovacím portálu ISPOP: nové funkcionality, změny v ISPOP po novele zákona č. 25/2008 Sb. Ohlašování odpadů, IRZ, vody a dalších agend přes ISPOP. Podrobné hlášení do IRZ a souhrnná provozní evidence - návod na ohlašování a aktuální změny. Aktuální praktické informace k plnění ohlašovacích povinností. Kontroly v hlášení odpadů.

Evidence a ohlašování odpadů a zařízení, ISPOP, aktuální změny legislativy odpadů

Ing. Zdeněk Fildán

- off-line záznam
- Online seminář: Nový ISPOP. Změny v oblasti evidence a ohlašování. Nový zákon o odpadech a prováděcí předpisy. Vedení průběžné evidence a ohlašování odpadů a zařízení.
- 9.12.24 Praha

OVZDUŠÍ: povinnosti firem, uhlíková stopa, SCOPE, ISPOP, SPE a poplatky, IRZ

Ing. Pavel Machálek; Ing. Zbyněk Krayzel, Ing. Zdeněk Fildán

- 6.3.24 Praha
- Ovzduší - povinnosti v oblasti ovzduší. uhlíková stopa, vykazování, SCOPE 1 a SCOPE 2. ISPOP_2 v roce 2023. Ohlašování agendy ovzduší (ISPOP, formulář F_OVZ, poplatky). Ohlašování agendy IRZ.
- off-line záznam

Praktický kurz odpadové legislativy od tvůrců legislativy - kurz vyvedený odborníky z MŽP

- off-line záznam
- Kurz zaměřený od problematiky definice odpadu, vedlejších produktů, nebezpečné odpady a zařazování do katalogu přes obecné povinnosti jako je evidence a ohlašování až po nakládání se specifickými odpadovými toky jako jsou čistírenské kaly a bioodpady, stavební odpady atp. Návod na řešení nejčastějších složitých situací. Kurz s certifikátem Univerzity Karlovy v Praze.
- 13.5.24 Praha
- Ing. Kristýna Husáková, MŽP; Mgr. Štěpán Jakl, MŽP; Mgr. Vojtěch Pilnáček; Ing. Zdeněk Fildán, ENVIGROUP

Odpadová legislativa pro běžnou praxi: zákon 541/2020 Sb. a vyhláška 273/2021 Sb.

Ing. Zdeněk Fildán, Envigroup

- 14.3.24 Praha
- Zákon o odpadech. Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady. Nový Katalog odpadů. Metodické pokyny MŽP. To vše zpracované pro běžnou praxi s důrazem na změny oproti původní legislativě.
- off-line záznam

EKOLOGICKÁ ÚJMA: základní hodnocení rizik po změnách + Prevence závažných havárií + hlášení IRZ

Ing. Zdeněk Fildán

- off-line záznam
- Praktický způsob zpracování základního hodnocení rizik v interaktivním formuláři. Změny legislativy 2013-2020 (klasifikace chem. směsí, zranitelné oblasti, evropsky významné lokality, zdroje znečišťování ovzduší). Interaktivní formulář pro základní hodnocení rizik je součástí kurzu. Dále prevence závažných havárií + Integrovaný registr znečišťování.
- 11.3.24 Praha

ADR PRO "NE"DOPRAVCE: Běžný podnik a jeho povinnosti k ADR

Ing. Daniel Chrobok

- off-line záznam
- Pravidla pro přepravu nebezpečných věcí platí nejen pro dopravce. Část povinností se týká také běžných firem. Vozíte občas nějaké chemické látky či směsi (výrobky s nějakou nebezpečnou vlastností)? Nebo převážíte nebezpečný odpad? Odesíláte větší množství nebezpečných odpadů? Vykládáte či nakládáte chemické látky či směsi - příjem, vykládka či nakládka nebezpečných chemických látek/směsí?

CHEMICKÉ LÁTKY na pracovištích a ve skladech: nakládání, bezpečnost, ochrana zdraví

Ing. Zdeněk Fildán Envigroup; VÚBP; KHS

- 17.4.24 Praha
- Seminář zaměřený na širší problematiku chemických látek ve vztahu k bezpečnosti práce a jejich skladování. Bezpečnost práce při nakládání s chemickými látkami. Skladování chemických látek. Skladování/shromažďování odpadů a závadných látek. Určeno pro běžné podniky, sklady, instituce, ale také laboratoře nebo školy.
- off-line záznam

Odborná příprava pro bezpečné používání diisokyanátů

Ing. Hana Krejsová

- off-line záznam
- Odborná příprava pro odborníky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci pro možnost školit jednotlivé pracovníky nakládající s diisokyanáty. Odborná příprava pro pracovníky nakládající s diisokyanáty.

Klasifikace a správné označování chemických látek a směsí

Ing. Hana Krejsová

- 21.3.24 Praha
- Na praktických příkladech se naučíte klasifikovat chemické látky a směsi včetně vyhledávání dat a použití výpočtových metod klasifikace včetně zásad správného označování nebezpečných vlastností.

Změny v legislativě chemických látek

Ing. Hana Krejsová

- off-line záznam
- Seminář o změnách v povinnostech v dodavatelském řetězci při uvádění chemických látek a směsí na trh či do oběhu. REACH - základní pojmy, určení rolí v distributorském řetězci. Nově omezené látky. CLP - základní pojmy, nebezpečné směsi, označování. Ohlašovací povinnost pro směsi - novela přílohy VIII CLP. UFI kódy. Evropský systém kategorizace výrobků. Databáze SCIP. Nový formát bezpečnostního listu.
- 28.5.24 Praha

ZÁKLADY CHEMICKÉ LEGISLATIVY (povinnosti uživatelů/výrobců/dovozců/distributorů chemických látek a směsí)

Ing. Hana Krejsová

- off-line záznam
- Základní seminář o povinnostech v dodavatelském řetězci při uvádění chemických látek a směsí na trh či do oběhu. Povinnosti uživatelů, výrobců, dovozců a distributorů. Základy REACH a CLP. Oznamování látek na MZd a ECHA. Bezpečnostní listy. Povolování a omezování látek (SVHC látky). Klasifikace, balení a označování podle CLP - základní principy. Zákon 258/2000 Sb.: nakládání s chemickými výrobky.
- 10.4.24 Praha

CHEMICKÁ LEGISLATIVA (REACH, CLP a další) + TVORBA BEZPEČNOSTNÍCH LISTŮ: 2-denní intenzivní kurz

Ing. Hana Krejsová

- off-line záznam
- Prakticky zaměřený kurz pro osoby odpovědné za uvádění chem. látek/směsí na trh/do oběhu či jejich používání při své průmyslové nebo profesionální činnosti. Představení základních povinností, které ukládá evropská i česká chemická legislativa. Podrobněji jsou řešeny praktické povinnosti při uvádění na trh (označování, oznamování; tvorba a kontrola bezpečnostních listů).
- 10-11.4.24 Praha

BEZPEČNOSTNÍ LIST: sestavování a kontrola BL, odborná způsobilost

Ing. Hana Krejsová

- off-line záznam
- Tvorba, úprava a kontrola bezpečnostních listů "krok za krokem". Nejčastější chyby v bezpečnostních listech. Formát BL po 1.6. 2017. Základní informace o expozičních scénářích. Oznamování chemických směsí. Získání odborné způsobilosti pro tvorbu bezpečnostních listů.
- 11.4.24 Praha

SKLADOVÁNÍ CHEMIKÁLIÍ

Ing. Hana Krejsová

- 13.5.24 Praha
- Odborný kurz, ve kterém projdeme vše od bezpečnosti práce (ve skladech nebezpečných látek i na pracovišti), přes společné skladování, dohodu ADR, závadné látky (podle vodního zákona), po zákon o odpadech (shromažďování, skladování, označování nebezpečných odpadů) a požární ochranu (skladování hořlavých látek).
- off-line záznam

UFI kódy a oznamování CHLS do PCN (14.5.2024; Praha)

Chemické látky a BOZP (11.6.24; Praha)